

**A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
1999. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE**

BUDAPEST

2000

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA ÉVI JELENTÉSEI

20.

Összeállította: Fekete Gézáne

ISSN 0230-7545

TARTALOMJEGYZÉK

- I. A Könyvtár igazgatása, szervezete, személyi állománya
- II. Könyvtárgépesítés
- III. Állománygyarapítás
- IV. Feldolgozás, katalógusépítés
- V. Olvasószolgálat, raktározás, állományvédelem, reprográfia
- VI. Információs szolgáltatás
- VII. Akadémiai Levéltár
- VIII. MTA Lukács Archívum és Könyvtár
- IX. Tudományos és szakértői munka
- X. Kiadványtevékenység
- XI. Nemzetközi kapcsolatok
- XII. Könyvtár és propaganda
- XIII. Alapítvány
- XIV. Gazdálkodás

***

Megjegyzés

Az 1999. évi jelentésben – hasonlóan az előző évihez – a szöveges rész rövid, összefoglaló jellegű, a szöveges részt közvetlenül követik a témához tartozó statisztikai táblázatok és a különböző felsorolások. Az osztályvezetők által adott eredeti osztályjelentések kötet formában, ill. floppy-n az MTAK Igazgatóságán hozzáférhetők.

I. A KÖNYVTÁR IGAZGATÁSA, SZERVEZETE, SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA

1. Igazgatás, szervezet

MTA Könyvtári Bizottság: Az 1999. évi májusi közgyűlés után nem alakult újjá.

A Könyvtár vezetői:

Főigazgató: -

Náray-Szabó Gábor főtítkárhelyettesnek az MTAK feletti felügyeleti megbízatása 1999. május 4-ével megszűnt.

Főigazgatóhelyettes: dr. Domsa Károlyné

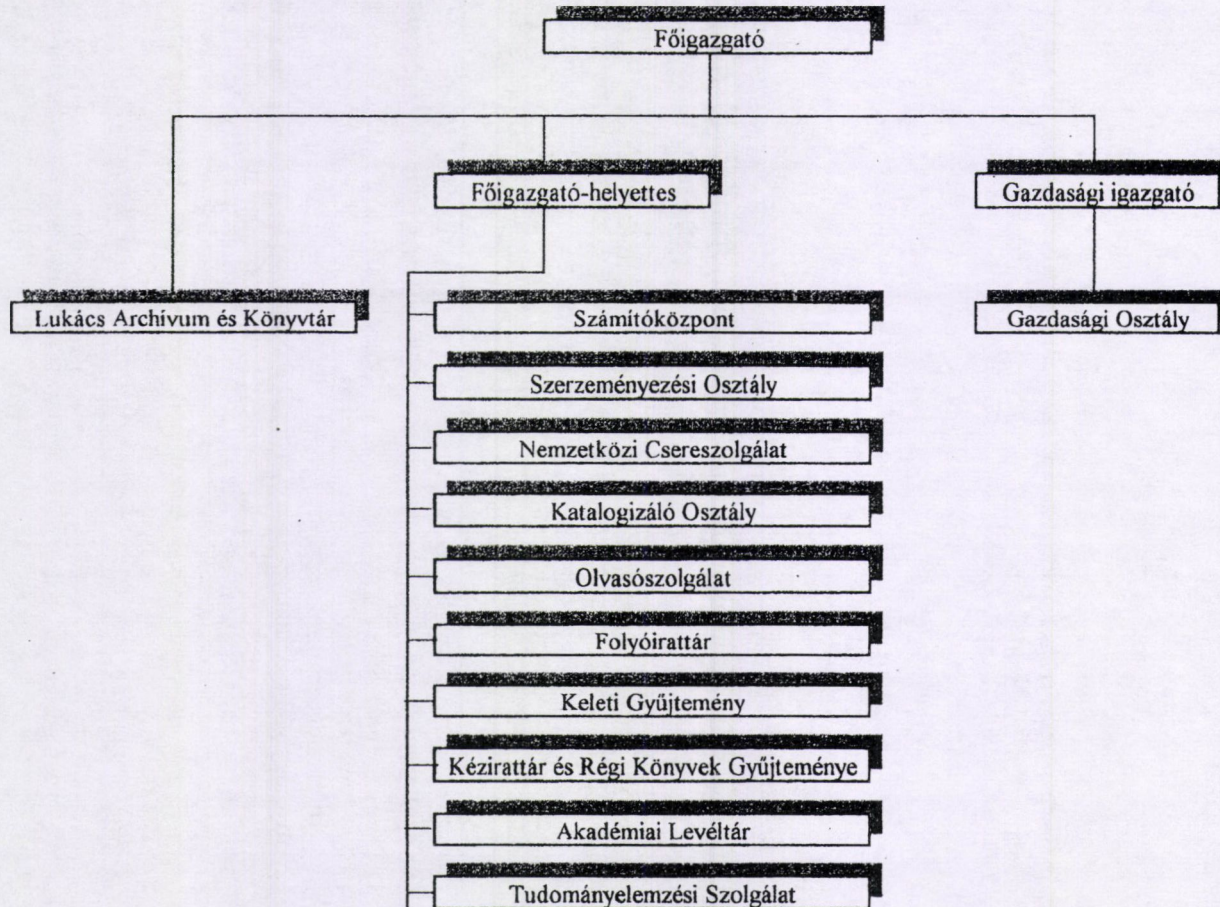
Gazdasági igazgató: Czeglédi Katalin

A Könyvtár szervezete:

1. Főigazgatói Titkárság
2. Szerzeményezési Osztály
vezetője: dr. Murányi Lajos
3. Nemzetközi Csereszolgálat
vezetője: dr. Domsa Károlyné
4. Katalogizáló Osztály
vezetője: Gáspárné Monostori Judit
5. Olvasószolgálati Osztály
vezetője: dr. Szabó Istvánné
6. Folyóirattár
vezetője: dr. Büky Béláné
7. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye
vezetője: dr. Rozsondai Marianne
8. Keleti Gyűjtemény
vezetője: dr. Apor Éva
9. Akadémiai Levéltár
vezetője: dr. Hay Diana
10. Könyvtárgépesítés és Számítóközpont
vezetője: Bánhegyi Zsolt
11. Tudományelemzési Szolgálat
vezetője: dr. Schubert András
12. Lukács Archívum és Könyvtár
vezetője: dr. Sziklai László
13. Gazdasági Osztály
vezetője: Czeglédi Katalin

Az MTA Könyvtárának szervezeti felépítése

Közalkalmazotti Tanács

Elnök: Babus Antal

Tagok: Gregorovicz Anikó
Kosztadinov Anikó
Balázs Péterné
Szeleczy Károly

Póttagok: Kávássy Judit
Katkó Istvánné
Rózsáné Nagydiósi Stella

A Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetéhez tartozó Szakszervezeti Bizottság

Titkár: Jaksa Józsefné

Tagok: Katkó Istvánné
Láng Klára

2. Létszám

Állományi létszám	Könyvtár	Lukács Archívum	Összesen
1999. január 1-én a létszám	126	9	135
Évközi belépés	+7	-	+7
Évközi kilépés	-12	-	-12
Állományi létszám 1999. december 31-én	121	9	130

1999. december 31-i állományi létszámból:	Könyvtár	Lukács Archívum	Összesen
Teljes munkaidőben foglalkoztatott	82	9	91
Részmunkaidőben foglalkoztatott	9		9
Nyugdíjas foglalkoztatott	30		30

1999. december 31-i dolgozói létszám	114	8	122
---	-----	---	-----

A dolgozói létszám nem tartalmazza: a fizetés nélküli szabadságon lévő,
a gyés-en, gyed-en lévő,
a felmentési idejüket töltő és
a havi 60 óra alatti foglalkoztatottak létszámát.

3. Végzettség, szakképzettség

(1999. december 31-én állományban lévő teljes munkaidőben foglalkoztatottak, részmunkaidőben foglalkoztatottak és nyugdíjas foglalkoztatottak)

Megnevezés	Könyvtár	Lukács Archivum	Összesen
Tudományos fokozat:			
- tudományok doktora		1	1
- kandidátus	3	4	7

Iskolai végzettség			
- egyetemi, főiskolai	71	8	79
- középiskolai	22	1	23
- alsó fokú	28		28
Összesen	121	9	130

Megnevezés	Teljes munkaidőben foglalkoztatottak	Részmunkaidőben foglalkoztatottak	Nyugdíjas foglalkoztatottak	Összesen
Könyvtárosi szakmai munkakörben dolgozó -szakirányú felsőfokú végzettséggel	37	4	4	45
-nem szakirányú felsőfokú végzettséggel	24	2	4	30
-középfokú végzettség + középfokú könyvtárosi szakképzettség	5	1		6
Könyvtárosi szakmai munkakörben összesen	66	7	8	81
Egyéb alkalmazott	25	2	22	49
Összes alkalmazott	91	9	30	130

4. Bérezés, jutalmazás

Megnevezés	1 főre jutó havi átlagbér (Ft)
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak	81.297
Részmunkaidőben foglalkoztatottak	64.677
Nyugdíjas foglalkoztatottak	69.324
További jogviszony szerint foglalkoztatottak	27.241

Az átlagbér számításánál figyelembe vett tételek: alapilletmény, illetménypótlékok, 13. havi illetmény, jutalom, túlóra, helyettesítés, egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatások.

Megnevezés	Jubileumi jutalomban részesültek (fő)	Kifizetett jubileumi jutalom (Ft)
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak	4	879.900
Részmunkaidőben foglalkoztatottak	2	248.400
Összesen	6	1.128.300

II. KÖNYVTÁRGÉPESÍTÉS

A számítógépes környezet állapota egészében véve enyhén javuló tendenciát mutat. Forrásaink függvényében folytatni lehetett a személyi számítógéppark felújítását, új nyomtatók vételére is sor került, bár a meghatározó hardware-elemek, a központi serverek és a távközlési vonal változatlan paraméterekkel működtek – erősen megnövekedett forgalom mellett. A rendszerkönyvtáros külföldi távolléte alatt – az általa távolról csak részlegesen végezhető karbantartás, egyes segédprogramok indítása stb. mellett – a rendszer felügyeletét, a szupport-céggel való kapcsolattartást és a legszükségesebb teendőket teljes mértékben a rendszergazda, Szilágyi Loránd végezte.

Az 1999. év lényeges mozzanata volt, hogy szolgáltatási szinten örömdetesen bővült a Könyvtár számítógépes alapú kínálata. A hosszú előkészületi munka (licencügylek, olvasói használati szabályzat kidolgozása stb.) után, az MTA által jelentősen megemelt beruházási keretnek, valamint sikeres pályázatainknak köszönhetően – az Info-Centrumban korábban beindított egyetlen nyilvános internetes munkaállomás mellett – az olvasóteremben újabb három, teljes hálózati hozzáférést kínáló PC került beüzemelésre. Ezek a gépek új online és CD-ROM alapú adatbázisokat érhetnek el a Könyvtár látogatói.

A Könyvtár saját állományához való hozzáférést biztosító ALEPH-rendszer alabázisaiban (MTA, M86, DISZ) folytatódott az adatbetöltés. A FIR-nevű új alabázisban, a folyóiratgyűjtemény adatbázisában az év végére befejeződött a Nemzeti Periodika Adatbázisból visszakeresett és betöltésre került külföldi folyóiratok rekordjainak revíziója. Folytatódik a könyvrekordok visszamenőleges bevitele is: az MTA-M86 közös törzsállományból hiányzó, 1980-1985 közötti rekordok gépre vitele új pályázati forrásból az év végén indult újra. Az ORL-alabázis új funkciót kapott és a Szerzeményezési Osztály által kezelt duplumok kiajánlására szolgál.

A Számítóközpont – természetesen az érintett osztályok aktív közreműködésével – folyamatosan gondozta és bővítette a Könyvtár honlapját: a Keleti Gyűjtemény történeti leírását, ismertetését tartalmazó anyag HTML-formába öntése és beszerkesztése után a Kézirattár kétnyelvű ismertetője is rákerült a honlapra. Az 1999. év során az Akadémiai Könyvtár honlapját és web-oldalait helyi és távoli bejelentkezéssel összesen kb. 50 ezer látogató tekintette meg.

Lépések történtek a 2000-rel kapcsolatos évszámváltási problémák megelőzésére: források hiányában az ingyenes (részben a DECCAMPUS felsőoktatási keretszerződés révén) elérhető software-ek és javítási készletek alkalmazásával, majd egy teljeskörű Y2K rendszerszimulációval készült föl a számítógépes környezet az évváltásra. Ezt követően került

sor az ALEPH330, az évváltást kezelni tudó új Aleph-verzió installálására az EXLH Kft. közreműködésével, amelyet helyileg végzett utómunkálatok és új programok kidolgozása és beiktatása (leltári lista stb.) követett.

III. ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE

1999-ben a költségvetés emelkedése lehetővé tette a szerzési keret növelését, melyhez hozzájárult a NKÖM jelentős támogatása is, figyelembe véve a Könyvtárnak az Országos Dokumentumellátó Rendszerben (ODR) végzett tevékenységét. Mód nyílt az elmúlt évek külföldi szakirodalmi hiányok (könyv, folyóirat) pótlásának a megindítására. A hiánypótlás további folyamatosan biztosított anyagi forrást igényel. Az évi állománygyarapodás 14938 egység volt. A gyarapodás dokumentumfajták szerinti részleteit, annak tematikus megoszlását, hazai, ill. külföldi eredetét a III/1, III/2, III/3. táblázat tartalmazza.

Vétel útján 3541 kötet **könyv** került állományba, ebből 822 kötet külföldi, 2719 kötet pedig hazai vásárlásból származik. A kötelespéldány szolgáltatásban 1999-től beállott változások miatt a hazai szak- és szépirodalom nagy részét is vétel útján kényszerült beszerezni a Könyvtár. Ez jelentős többletkiadást eredményezett, amit a NKÖM 1,6, majd 5,4 millió támogatási pénze ellensúlyozott. A belföldi szakirodalom szerzése nagyobb részt a Könyvtárellátón keresztül történik, de számtalan olyan kiadvány, amely nem kerül a vállalat látókörébe, annak szerzése egyedi, rendkívül munkaigényes feladatot jelent. A külföldi könyvrendelések lebonyolítására többek között a LibroTrade, a John Smith and Son (Glasgow), Harrassowitz (Wiesbaden), Voltaire Foundation (Oxford), Minerva (Bécs), Saur (München) cégek kaptak megbízást.

1999-ben a kül- és belföldi **folyóiratok rendelése** terén kedvezőbb volt a helyzet, mint az előző években. Összesen 3651 kötet periodikum került állományba. Az előző években visszaállított 78 folyóirat közül 44 esetben sikerült a közbeeső kimaradt évek anyagát beszerezni és így az adott folyóiratok folyamatosságát helyreállítani. Ugyancsak az előző évben újonnan rendelt 22 folyóirat esetében a kurrens rendelés visszamenőleg kiterjedt az induló kötetekig. A Könyvtár visszatért a korábbi helyes gyakorlathoz, a cserében tovább nem beszerezhető fontos folyóiratokat vételben megrendelte. Három fontos folyóirat esetében került sor erre a megoldásra. A Swets cégnél érvényben lévő rendelések száma 442-re növekedett. Az előző évekhez képest jelentős változás, hogy 1999-ben a vétel útján beérkezett folyóiratokból 25 új cím került állományba. A csere útján beérkezett folyóiratok 40, a magyar folyóiratok 5, az ajándékba érkezett folyóiratok pedig 5 új címmel gyarapították az állományt. Így összesen a 75 új folyóirat 20%-os emelkedést jelent az 1998. évi új beszerzésekkel szemben.

A külföldi folyóiratrendelések lebonyolítása a Swets cégen keresztül történik. A céggel kapcsolatos tapasztalatok továbbra is kedvezőek.

A kötelespéldány szolgáltatás hátrányos változásai miatt a magyar folyóiratok többségét vétel útján kellett beszerezni. Az eddig járó magyar folyóiratok esetében mintegy 500 címnél volt indokolt a rendelésre való áttérés. A HELIR, a KELLO, az Akadémiai Kiadó mellett mintegy 395 kisebb intézménynek, egyetemnek, múzeumnak, szerkesztőségnek kellett megrendelő, ill. tiszteletpéldányt kérő levelet küldeni. A tárgyév megrendelése mellett az előző év/ek/hiányainak a pótlására is gondot kellett fordítani. Az erőfeszítések sikeresek voltak, mintegy 80%-ban sikerült teljessé tenni az elmúlt évek magyar folyóirat állományát. A megrendelésre

való kijelölésnél a gyűjtőkör, a szakmai színvonal és a felhasználói igény volt a meghatározó. A III/5. grafikon az utóbbi évek vételes beszerzésének /könyv, folyóirat/ alakulását érzékelteti.

A nemzetközi kiadványcsere könyv- és folyóiratbeszerzés vonatkozásában egyaránt, változatlanul az állománygyarapítás legjelentősebb forrása. 1999-ben a Könyvtár 72 állam 1105 intézményével állt cserekapcsolatban.

A könyvbeszerzésben a csere 35%-ot (2690 kötet) képviselt. A cserében érkező folyóiratok (2489 kötet) a teljes folyóirat gyarapodás 68%-át adták. A cserekapcsolatok révén 40 új folyóirat került állományba. A kiadványcsere 1999. évi részletező adatait a III/6, a III/7. táblázat foglalja össze. Néhány évre visszamenőleg a III/8, a III/9. grafikon a cserének a könyv- és folyóiratbeszerzésben való meghatározó szerepét dokumentálja.

Az egyre emelkedő magyar könyv- és folyóiratárak (elsősorban az Akadémiai Kiadó árai) a csere-keretet idő előtt kimerítették. Így az utolsó negyedévben gyakorlatilag szünetelt a csereanyag – elsősorban a folyóiratok – külföldre küldése. Kevesebb idegennyelvű tudományos könyv jelenik meg évente, így állandó nehézséget okoz a meghatározott témakör iránt érdeklődő partnerek igényeinek kielégítése is.

Az új, 6 példányos **kötelespéldány szolgáltatás** az MTAK részére csak a fennmaradó kötetekből való utóválogatás lehetőségét biztosítja. Így a kötelespéldány útján állományba vett magyar szak- és szépirodalom az eddigi mintegy 75%-os arányról 6,2%-ra esett vissza, ez mindössze 477 kötet könyvet jelentett. Kötelespéldányként csak 168 folyóirat gyarapította az állományt, ami az előző évi 12%-hoz képest 4,6%-ra esett vissza.

Ajándékként 981 kötet könyv és 203 folyóirat, köztük 5 új cím került állományba.

A duplum- és fölöspéldány kiajánlás keretében 2091 kötet könyv került kiajánlásra, melyből 1702 kötetre tartottak igényt különböző könyvtárak és más intézmények. Készült továbbá egy magyar folyóirat duplumjegyzék, mely 202 féle folyóirat 497 füzetét tartalmazta. A 202 címből 130 folyóirat, 329 egységére jelentkezett igény.

Az alapgyűjtemény szerzeményezési munkájához kapcsolódik a **különgyűjtemények** állománygyarapítási tevékenysége.

A **Kézirattár** beszerzéseinek értéke meghaladja a 11 millió forintot. **Vétel** útján való gyarapodás:

- Kosztolányi Dezső levelek – Ithaka pályázati pénzből;
- Ferenczy Béni levelek – Ithaka (1998) pályázati pénzből;
- Egy XVII. századi összefüggő történeti és egyháztörténeti kéziratgyűjtemény;
- A Széchenyi kultusszal kapcsolatos 1 db irat.

Ajándék útján került az állományba:

- Közel 120 Egry József levél, a Ferenczy levelek hozadékaként;
- Nyelvész hagyaték (Fogarasi Miklós), természettudós levelezés (Cholnoky Béla), két világháborús memoir-irodalmi anyag és Fülep Lajos levelek;
- Kisebb kéziratok 28 tételben.

A Régi Könyvek Gyűjteményének vételes beszerzései közel 11 milliós értékben:

- Zsilka János nyelvész professzor 104 bibliográfiai egységből álló régi könyv gyűjteménye (10 millió Ft – 7 millió Ft Hámori József miniszteri keretéből, másfél millió az MTA, másfél millió az MTAK keretéből).
- Négy régikönyv, az egyik unikum RMK (Pro Bibliotheca alapítványnak befizetett SZJA 1%-ból 97.000 Ft értékben).

Az év során a Doktori Tanácstól 194 *kandidátusi és doktori disszertáció* érkezett.

A Keleti Gyűjteménybe megérkeztek a tavalyi Teheráni Nemzetközi Könyvvásáron vásárolt iranisztikai művek. Vételben állományba került 83 kötet külföldi és 90 kötet belföldi könyv, ehhez hozzászámítva a csereként és kötelespéldányként érkező anyagot, összesen 686 művel, 734 kötet könyvvel gyarapodott a gyűjtemény, valamint 5 új folyóirat került állományba.

A Mikrofilmtár állománya 978 művel gyarapodott. Ebből 708 mű saját előállításban készült, amely nagyrészt a millenniumi pályázattal kapcsolatban Thomas Ender vízfestményei reprodukciójának az eredménye.

1. Évi gyarapodás, állomány 1999. december 31-én

Dokumentum	Állomány 1998.dec. 31-én	1998. évi gyarapodás	1999. évi gyarapodás	Törlés	Állomány 1999.dec. 31-én
Könyv	1 082 798	7 886	7 689	199	1 090 288
Periodika	327 108	3 538	3 651	1	330 758
Kézirat	704 096	11 609	2 620	-	706 716
Mikrofilm	29 948	431	978	-	30 926
Összesen	2 143 950	23 464	14 938	200	2 158 688

2. Gyarapodás szakok szerint %

Szakcsoport	Könyv		Periodika	
	1998	1999	1998	1999
001 kutatásszervezés	-	-	-	-
0.2 általános művek, vallástörténet	8,3	8,8	11,2	12,5
1 filozófia, pszichológia	5,3	5,1	2,5	2,3
3 társadalomtudományok	13,3	10,8	14,1	14,9
5 természettudományok	4,9	4,6	21,3	18,8
6 alkalmazott tudományok	4,3	2,3	3,0	2,1
7 művészetek	4,6	4,3	3,2	3,3
80 nyelvtudományok	8,2	8,5	14,7	14,1
809 orientalisztika	7,4	12,7	10,3	12,2
82 irodalomtudomány, szépirodalom	25,7	22,4	9,8	9,8
9 földrajz, régészet, történettudomány	18,0	20,5	9,9	10,0
	100 %	100%	100 %	100 %

3. Gyarapodás eredete (egység)

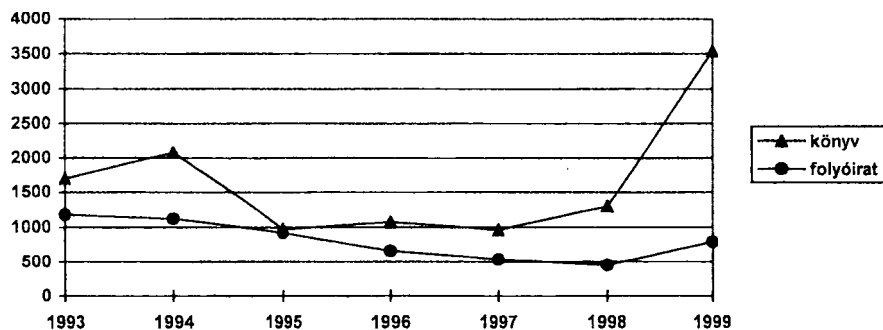
	Magyarország		Külföld		Összesen	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Könyv	3 887	3 671	3 999	4 018	7 886	7 689
Periodika (köt.)	538	640	3 000	3 011	3 538	3 651
Kézirat	11 549	2 352	60	268	11 609	2 620
Mikrofilm	225	708	206	270	431	978
Összesen	16 199	7 371	7 265	7 567	23 464	14 938

4. Gyarapodás módja

	Könyv		Periodika		Kézirat		Mikrofilm		Összesen	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Vétel	1298	3541	455	791	60	134	-	-	1813	4466
Csere	2995	2690	2564	2489	16	-	206	268	5781	5447
Kötelestpld.	2880	477	430	168	-	-	-	-	3310	645
Ajándék	713	981	89	203	11533	2486	17	2	12352	3672
Saját előállítás	-	-	-	-	-	-	208	708	208	708
Összesen	7886	7689	3538	3651	11609	2620	431	978	23464	14938

5. Könyv- és folyóiratvétel alakulása

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Könyv	1 699	2 079	971	1 073	964	1 298	3 541
Folyóirat	1 182	1 122	922	659	538	455	791

6. Nemzetközi kiadványcsere forgalom

Kiadvány fajta *	Küldött		Érkezett	
	1998	1999	1998	1999
Könyv	1 994	1 290	3 575	3 213
Periodika	2 815	2 958	2 644	2 489
Mikrofilm	-	-	206	268

*kötet, évfolyam, ill. mű

7. Nemzetközi kiadványcsere

Cserekapcsolatok 1999-ben 72 állam 1105 intézményével

Európa

37 állam, 806 intézmény

Ausztria	39	Luxemburg	2
Belgium	32	Makedónia	4
Bosznia	4	Málta	1
Bulgária	6	Nagybritannia	46
Ciprus	1	Németország	133
Cseh Köztársaság	16	Norvégia	8
Dánia	10	Olaszország	112
Észtország	5	Oroszország	19
Fehéroroszország	1	Portugália	4
Finnország	24	Románia	32
Franciaország	57	Spanyolország	65
Görögország	13	Svájc	17
Hollandia	13	Svédország	20
Horvátország	23	Szlovákia	11
Irország	4	Szlovénia	5
Izland	2	Ukrajna	4
Jugoszlávia	17	Vatikán Állam	3
Lengyelország	48		
Lettország	3		
Litvánia	2		

Ázsia

20 állam, 144 intézmény

Azerbajdzsán	1	Libanon	1
Grúzia	1	Mongólia	2
India	12	Szingapúr	2
Irak	2	Szíria	5
Irán	4	Tadzsikisztán	1
Izrael	11	Tajvan	1
Japán	78	Törökország	12
Jordánia	1	Türkmenisztán	1
Kazahsztán	1	Üzbegisztán	2
Kína	3		
Koreai Köztársaság	3		

Afrika

3 állam, 9 intézmény

Dél-Afrikai Közt.	5
Egyiptom	2
Tunézia	2

Ausztrália, Óceánia

2 állam, 16 intézmény

Ausztrália	15
Új Zéland	1

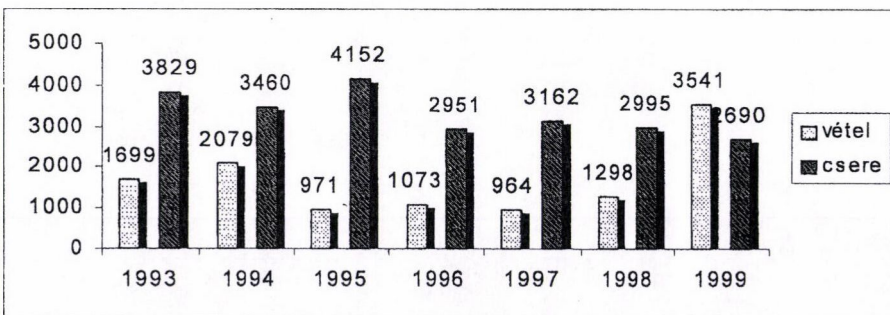
Amerika

10 állam, 130 intézmény

Argentína	3
Brazília	6
Chile	2
Costa Rica	1
Kanada	12
Kolumbia	5
Kuba	3
Mexico	2
Peru	1
USA	95

8. Könyvvásárlás és csere aránya

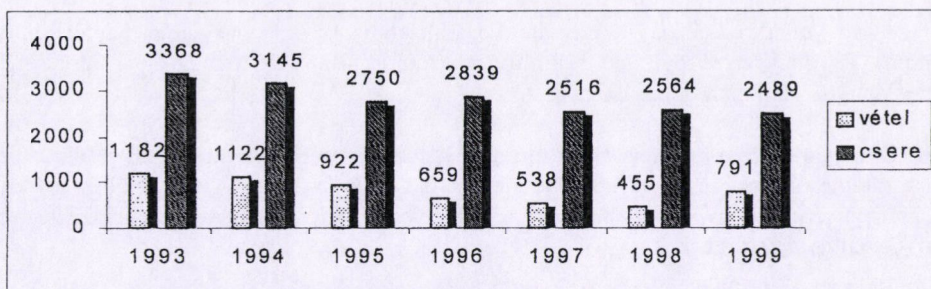
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
vétel	1699	2079	971	1073	964	1298	3541
csere	3829	3460	4152	2951	3162	2995	2690

9. Folyóiratvásárlás és csere aránya

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Vétel	1 182	1 122	922	659	538	455	791
Csere	3 368	3 145	2 750	2 839	2 516	2 564	2 489

IV. FELDOLGOZÁS, KATALÓGUSÉPÍTÉS

A **Katalogizáló Osztály** az év folyamán 7577 kötet könyvet és 224 részcímes periodikát vett át feldolgozásra. Összesen 7188 bibliográfiai tétel leírása készült el, melynek részletező adatait a IV/2. táblázat tartalmazza. Külső erők bevonásával a retrospektív feldolgozás során az 1986 előtti betűrendes katalógus anyagából 6800 kötet könyv számítógépes feldolgozása van előkészítés alatt.

A **Folyóirattárban** a 75 új folyóirat címfelvétele és szakozása mellett, folyamatos volt az év folyamán bekövetkezett címváltozások, törlések átvezetése és az ezzel kapcsolatos katalógus szerkesztési munkák. A retrospektív feldolgozó munka során 773 kötet (560 cím) retrospektív feldolgozására került sor.

Az NPA adatszolgáltatás határidőre megtörtént. A mintegy 5700 tételt tartalmazó adatlapok a kardex-szel egybevetve és számos változást, gyarapodást jelezve kerültek továbbításra az OSzK adatbázisa felé, biztosítva ezzel a 2000-ben megjelenő új NPA CD-ROM Akadémiai Könyvtárra vonatkozó folyóiratanyag hiteles tükröztetését. Természetesen az NPA adatszolgáltatással kapcsolatos munkálatok gerincét most is az 1999. évi gyarapodás bejelentése képezte.

Tovább épült az önállóan vagy mellékletként elektronikus adathordozókon megjelent dokumentumok katalógusa, az ún. Média-katalógus. Ebből kiemelve 96 önálló CD-ROM áll rendelkezésre, melyben 60 monográfia és 36 folyóirat cím szerepel.

Az NPA 1998-as változatáról leválasztott akadémiai könyvtári külföldi kurrens és nem kurrens folyóirat címanyag (kb. 7000 cím) a FIR Aleph adatbázisban hozzáférhető, az adatbázis továbbbépítése, adatkiegészítések, finomítások folyamatosan megtörténtek.

A **Kézirattárban** elkészült Egry József, Ferenczy Béni, Illés Endre, Kosztolányi Dezső, Cholnoky Béla és Török Gábor leveleinek katalogizálása. Befejeződött a Fél Edit hagyaték rendezése, Sötér István pótlólagosan megkapott 4 ládányi hagyatékának előrendezése. Folytatódott Király István hagyatékának és Gunda Béla hagyatékának rendezése, továbbá elkezdődött Molnár Kálmán jogász hagyatékának és Simonyi Henri hagyaték részének rendezése.

Feldolgozásra került összesen 11068 tétel. Ehhez járult továbbá 400 kötet disszertáció számítógépes feldolgozása.

A *régi könyvek* vonatkozásában 108 újonnan vásárolt könyv állománybavétele, naplózása, a Zsilka-féle 104 db könyv rövidített számítógépes címléírása történt meg. Folytatódott a csonka példányok gépi katalogizálása.

A **Keleti Gyűjteményben** a könyv- és folyóirat feldolgozás a beérkezés szerint folyt, elkészült 875 db címléírás és szakozás. Közvetlen befejezés előtt áll a Kaufmann-genizák bibliográfiai leírása, amit a jeruzsálemi Jewish National and University Library munkatársai készítettek Benjamin Richler vezetésével.

A **Mikrofilmtárban** a MikroIsis rendszerben összesen 408 mű címléírása történt meg, és ezen belül 169 mű (francia disszertáció) szakozása és tárgyszavazása készült el.

Továbbra is folyamatos az MTAK részvétele a **MOKKA** országos szakbizottságaiban (Bánhegyi Zsolt – gépesítés, Monostori Judit – katalogizálás). Elkészült a MOKKA-n belüli katalogizálási szabályzat, aminek a szakmai véleményezése és revíziója folyamatban van. 1999 őszén 2000 db kísérleti katalógusminta került leválogatásra a MOKKA részére.

Katalógusépítés

Az *online katalógus* az adatbázisokkal együtt az alábbi rekordokat tartalmazza:

MTA	kurrens könyvek, rendelési állomány	140 000 rekord
M86	1980-1992 közötti könyvállomány	60 000 "
DISZ	1953-1998 közötti akadémiai disszertációk	19 200 "
EKI	1940-1991 ékirásos irodalom bibliográfiája	50 000 "
FIR	Folyóiratok adatbázisa	8 000 "

1. Címleírás, osztályozás

	Címleírás		Osztályozás	
	1998	1999	1998	1999
Modern könyv (mű) +részcímes per.	7 666 +241	6 135* +248	7 928 +241	7 493 +248
Periodika (félé)	51	70	51	70
Keleti könyv (mű) ** + részcímes per.	950	875	950	875
Keleti periodika (új)	8	5	-	-
Kézirat (db)	8 662	11 068	-	-
Régi könyv (mű)	61	358	-	-
Mikrofilm (mű)	431	408	206	169
Periodikák retrospektív feldolg. (köt.)	699	773	-	-

* A további részletezést a 2. sz. táblázat mutatja

** +65 új sorozat leírása

2. Katalogizáló Osztály feldolgozó munkájának részletező adatai

A Szerzeményezési Osztálytól átvett könyv 7 320
Folyóírártól átvett részcímes periodika 224

Összes bibliográfiai leírás: 7 188
Ebből

Könyv 6 135
Periodika 248
CD 30
Videokazetta 1
Magnókazetta 6
Rekatalogizálás 67
Órlopokról való feldolgozás 77
Sorozati leírás 624

Szakozás 7 493
Utaló 687

Revízió

Könyvek
Magyar 3 618
Külföldi 3 698
Periodika 248
CD 30
Videokazetta 1
Magnókazetta 6
Sorozati leírás 624

Összesen:	8 225
Olvasószolgálatnak átadott könyv	6 936 + 309
(jan. elején, de ez még '99-es feldolg.)	
Átadott részcímes periodika	248
Átadott CD	30
Átadott videokazetta	1
Átadott magnókazetta	6
Nyomtatott katalóguscédula	14 079
Ebből	
Szakkatalógusba	
Előrendezve	4 226
Beosztva	3 559
Betűrendes katalógusba beosztott	5 605
KC-nek küldött	4 248

V. OLVASÓSZOLGÁLAT, RAKTÁROZÁS, ÁLLOMÁNYVÉDELEM, REPROGRÁFIA

Olvasószolgálat

1999-ben a regisztrált olvasók száma 12854 fő volt, közel 1000 fővel több mint a megelőző évben. Ez az olvasóhelyek maximális kihasználtságát jelzi.

A használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlásában /V/2./ jelentős változás nincs, továbbra is a legmagasabb az egyetemi hallgatók számaránya, ők alkotják az olvasótábor gerincét. Az olvasószolgálat az MTA tagjai, a minősített kutatók, a kutatóintézeti munkatársak, a felsőoktatásban résztvevők, valamint a PhD-hallgatók számára minden esetben soron kívüliséget és külön fenntartott helyeket biztosít.

Az olvasók 65507 alkalommal /V/3./ keresték fel a könyvtárat és vették igénybe a helybenolvasás, ill. a kölcsönzés lehetőségét. Az állományhasználat adatai /V/4./ kiugróan megnöttek, a helybenolvasás esetében valamennyi dokumentum fajtánál, de a modern könyv használatára vonatkozóan még hangsúlyozottabban emelkedtek az adatok, így az 1998. évi 263671 használt egységgel szemben 1999-ben a használt egységek száma 394486 egység volt. A kölcsönzések száma minimálisan csökkent. A helybenolvasás és a kölcsönzés együttes állományhasználati adata 1998-ban 284291 egység, 1999-ben 415143 egység volt.

Az állományhasználati statisztika adataihoz járul továbbá a könyvek központi segédkönyvtárának, a Folyóíratár kurrens folyóiratanyagának szabadpolcos használata. Ugyancsak az állományhasználatot növelik a különböző reprográfiai szolgáltatások során készült másolatok. /V/7, V/8./

A kölcsönzési morál a kölcsönzési szabályzat szigorúbb betartásának következtében javult. Szigorúan veszik az egyszerre kölcsönbe adható könyvek számát. A lejárt kölcsönzések reklamálása folyamatosan megtörtént. A többszöri eredménytelen reklamálás esetén bírósági úton próbál a Könyvtár követelésének érvényt szerezni.

A **könyvtárközi kölcsönzés** az ODR keretében 1999-től a hazai könyvtárak számára térítés mentes. A külföldi könyvtárközi kölcsönzés díja viszont emelkedett a nemzetközi postai díjszabás magas tarifái miatt. A bel- és külföldi viszonylatban kölcsönadott könyvek száma 1313 kötet, a kölcsönvett könyveké pedig 138 volt.

1999 folyamán 594 db folyóirat könyvtárközi kölcsönzési kérés futott be, melyek 77 kivételével teljesíthetők voltak. Az év folyamán működésbe lépett a könyvtárközi kölcsönzés korszerűsítését célzó számítógépes rendszer. A cikkmásolási kérelmek e-mailen érkeznek, s a szöveg szkennelése után az NKA pályázati támogatásával beszerzett ARIEL program továbbításával jut el a kért anyag a címzetthez. A Folyóirat Osztály 59 ilyen cikkmásolási kérelemnek tett eleget.

Az olvasóteremben **internet elérést** biztosító személyi számítógépek működnek és állnak az olvasók rendelkezésére. Ezeket a számítógépeket állandó olvasójeggyel rendelkező olvasók vehetik igénybe. Az internet használatára 567 fő iratkozott be, a gépek nyitástól zárásig állandó használatban vannak. Az Internet elérhetést biztosító személyi számítógépek használatáért 200 Ft-tal emelt beiratkozási díjat kell fizetni.

A katalógus teremben lévő pénzbedobós xerox gépen – többszöri meghibásodás ellenére is – a tavalyinál nagyobb volt a forgalom, az elkészült másolatok száma 129018 volt.

Az **olvasótermi segédkönyvtár** rendszeres frissítése, állagmegóvása folyamatos volt. Az olvasóteremben felállított böngésző polcon bemutatott új könyvszerzemények és külön tárlón elhelyezett új folyóiratok az olvasók figyelem felhívását szolgálták.

Az Olvasószolgálat egy hónapon át **kérdőívvel** fordult az olvasóihoz, hogy felmérje könyvtárhasználati szokásaikat, az állományhasználat iránti igényüket és lehetőséget adjon az olvasóknak a könyvtárral kapcsolatos véleményük nyilvánítására. 287 kérdőív került kitöltésre, melyekben számos olvasói észrevétel fogalmazódott meg, többek között a kölcsönzéssel, a raktári szolgálattal, a kézikönyvtárral, a magyar és külföldi kiadványok hiányával, azok példányszámával, az Aleph rendszerrel, az informatikai lehetőségekkel kapcsolatban. Az olvasói észrevételek elemzését követően nyílt levélben válaszolt az intézmény a felvetett kérdésekre és a lehetőségek függvényében megtette a maga részéről a szükséges intézkedéseket.

Raktározás

A Könyvtár raktárai minden helykihasználás ellenére, 2 éven belül telítődnek. A raktározási helyzetről részletes felmérés készült. A megoldási lehetőségekről a Könyvtár konzultált az Akadémia illetékes munkatársaival és jelezte a problémát.

Az Arany János utcai raktár alapfeladata mellett, a raktár mind a négy szintjén folyamatosan végezte a könyvek számellenőrzését, a retrospektív feldolgozáson átment könyvekbe a rendszám bevezetését.

A törökbálinti raktár kiszolgáltatta az olvasószolgálatok által továbbított olvasói igényeket, kezelte az akadémiai tartalékanyagot, a könyvtári kiadványokat és végezte az ezzel kapcsolatos adminisztrációt. A raktár évi forgalma 19948 db volt.

Állományvédelem

A Könyvtár kötésmunkai igénye messze meghaladja a könyvkötészet kapacitását. A kötésmunka jelentős része igen munkaigényes, esetenként restaurálás jellegű. A Könyvtár osztályai számára 2800 kötet kötésére és további kötésmunkák (naplók, dobozok stb.) elvégzésére került sor. /V/6./

A **Kézirattár** az 1998-ból áthúzódott NKA pályázaton nyert 400000 Ft-ból restauráltatott 24 db Mohács előtti oklevelet, 6 régi könyvet és 30 folió kéziratot, valamint a Pro Bibliotheca alapítvány finanszírozásában Borzsák István professzortól a közel múltban ajándékba kapott pergamen kódexet. A NKÖM támogatásaként 2000-ben további 1 millió Ft áll rendelkezésre restaurálás céljára. Az összeg felhasználása fele-fele arányban megoszlik a Kézirattár és a Keleti Gyűjtemény között.

Dr. Magda Gábor-Hotchkiss 15000 USA dollárt ajánlott fel a Pro Bibliotheca alapítvány javára a Gábor Andor hagyaték restaurálására. Az alapítvány az összeget, melynek felhasználása a 2000. év programjában szerepel, a Könyvtár rendelkezésére bocsátotta.

A **Keleti Gyűjtemény** a NKÖM 1 millió forintos, restaurálás céljára szánt támogatásból 500000 Ft-tal részesült, melyből a következő évre a Stein-anyag fényképeinek restaurálását tervezi.

Elkészült a Keleti Gyűjtemény biztonsági kapuja. A berendezés, a lopásgátló etikettek költségeihez az NKA 300000 Ft-tal járult hozzá.

A **Mikrofilmtárban** az adott személyi feltételek miatt az állományvédelmi mikrofilmzés minimálisra csökkent.

Reprográfia

Fotótechnikai szolgáltatások

A reprográfiai megrendelések teljesítése hosszú határidővel ugyan, de zavartalanul folyt. 12060 felvétel és 14030 másolat készült, melynek a részletezését a V/7. táblázat sorolja fel. A nagyon igényes nyomdai célú színes felvételek száma a korábbinak tízszeresére nőtt. Megbízás alapján külső munkaerővel mikrofilm másolatok készültek, az olvasótermi használatban lévő negatív példányok kímélése céljából.

Xerox gyorsmásolat

Az év folyamán a xerox üzemben két gépet (Rank Xerox 5030, Infotec 9048) műszaki állapotuk miatt selejtezni kellett. Az év közepétől egy új gép (Infotec 4451) üzembe helyezésére került sor. Az üzem 2592 megrendelésre 153897 másolatot készített. Ehhez járult az olvasóteremben elhelyezett pénzbedobós gépen, valamint a Kézirattár gépen készült másolatok. Összesen 291897 másolat készült.

1. Könyvtár használói (fő)

	1998	1999
Regisztrált olvasók száma	11 980	12 854
Ebből napijegy	5 212	5 852
Ebből kézirattár	600	605

2. Használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása %

	Kp. Olvasó-szolgálat		Folyóíráttár		Kézirattár		Keleti Gyűjtemény	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
MTA rendes és levelező tagja	0,62	0,44	0,20	0,10	0,80	0,66	0,20	0,20
Egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	11,21	9,88	6,20	5,50	13,50	14,54	10,28	10,30
Egyetemi oktató (docens, adjunktus, tanársegéd)	7,13	5,93	7,90	7,60	8,70	5,45	11,35	11,00
Tudományos kutató, PhD-hallgató	10,67	10,51	14,50	13,50	18,20	23,30	5,14	5,52
Nem főfoglalkozású kutatók, (orvos, mérnök, szerkesztő, könyvtáros stb.)	9,12	6,82	10,50	12,20	16,00	14,38	2,78	2,80
Egyetemi hallgató	58,98	64,59	60,30	60,70	37,30	38,51	64,68	65,70
Egyéb	2,27	1,83	0,40	0,40	5,50	3,16	5,57	4,48
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

3. Látogatási alkalmak (személy)

Dokumentum-fajta	Helybenolvasás		Kölcsönzés		Összesen	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Modern könyv	30 303	32 699	9 698	9 301	40 001	42 000
Periodika	12 501	13 116	115	149	12 616	13 265
Kézirat, régi könyv	1 565	2 460	17	9	1 582	2 469
Keleti könyv, kézirat, periodika	5 136	6 600	595	593	5 731	7 193
Mikrofilm	259	522	19	58	278	580
Összesen	49 764	55 397	10 444	10 110	60 208	65 507

4. Állományhasználat (egység)

Dokumentumfajta	Helybenolvasás		Kölcsönzés		Összesen	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Modern könyv	85 097	176 811	19 579	19 138	104 676	195 949
Periodika	84 031	93 512	275	202	84 306	93 714
Kézirat, régi könyv	81 846	109 150	99	243	81 945	109 393
Keleti könyv, kézirat, periodika	12 194	14 342	595	593	12 789	14 935
Mikrofilm	503	1 031	72	121	575	1 152
Összesen	263 671	394 846	20 620	20 297	284 291	415 143

Reprográfiai állományhasználat

12 600 filmfelvétel
14 030 fotómásolat
291 897 xeroxmásolat

5. Könyvtárközi könyv kölcsönzés

	Kölcsönadás		Kölcsönvétel	
	1998	1999	1998	1999
Belföldi viszonylatban	1 276	1 285	27	10
Külföldi viszonylatban	19	28	136	128
Összesen	1 295	1 313	163	138

6. Kötészet

	Könyvtár számára
Kötés	
- ragasztott	2 223
- fűzött	218
- aranyozott bőr	202
- szótár, atlasz, segédkönyvek	129
Restaurálás	17
Naplókötés	11
Doboz, tok	17
Regiszter	-
Jegyzetomb	300
Laminálás	50
Számnyomás	1 200
Katalóguscédula vágás	12 000
Disszertáció aranyozás	-

7. Fotótechnikai szolgáltatások

Felvételek száma	1998	1999
Mikrofilm	18 678	10 965
Kisfilm	572	444
6x6 vagy 9x12 cm felvétel vagy színes felvétel	41	651
Összesen	19 291	12 060

Másolatok száma	1998	1999
Mikrofilm-másola (m)	975	4 696
Fotókópia (nagyítás) (db)	2 468	1 396
Elektrosztatikus nagyítás (db)	7 926	7 938
Összesen	11 369	14 030

8. Xerox másolatok

Xerox üzem:	153 897
Olvasótermi pénzbedobós gép:	129 018
Kézirattári gép:	<u>8 982</u>
Összesen:	291 897 másolat

VI. INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS

A hagyományos tájékoztatás keretében belföldi és külföldi magánszemélyeknek, intézményeknek adott a Könyvtár különböző mélységű és terjedelmű tájékoztatást, irodalomjegyzéket, telefonon, levélben, elektronikus úton és igen gyakran konzultáció formájában. A speciális információellátásban profiljuknak megfelelően valamennyi különgyűjtemény is résztvett. A tájékoztatás hagyományos forrásai az internet adta lehetőségekkel bővültek.

Tájékoztatási forrásként az év folyamán 2410 tétellel bővült az 1995-től számítógépen tárolt **akadémikus bibliográfia**. Bekérésre került az MTA külső tagjainak is az éves publikációs anyaga.

Számítógépes tájékoztatás

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően a Számítógépes Referenz Szolgálatnál a Science Citation Index (ISI) adatbázis alapján a megrendelők szakirodalmi témafigyelést, tartalomjegyzék-, publikációs tevékenység-, ill. idézettségfigyelést vettek igénybe. A megrendelők száma csökkent, 78 fő, szemben az előző évi 109 fővel. A szolgáltatásokra vonatkozó részletes adatokat a VI/1. táblázat tartalmazza.

1999 folyamán a legfontosabb feladat az **Institute for Scientific Information (ISI) Science Citation Index (SCI)** adatbázis interneten keresztül való hozzáféréseinek megszervezése és

folyamatos üzemeltetése volt. A szolgáltatás beindítását nagyon sok probléma nehezítette, de végül is június 16. óta az adatbázis elérhető az MTAK helyi hálózatából, valamint távoli hozzáféréssel valamennyi akadémiai intézetből és az OMIKK olvasói számára is. A kapott visszajelzéseken túl a mellékelt statisztika (VI/2.) is jól mutatja, hogy a kutatók rendszeresen használják ezt a szolgáltatást. A külső hozzáférés mellett természetesen biztosítva van a Könyvtár olvasói számára a helybeni használat is. Mindezek mellett az előző évekhez hasonlóan a Könyvtár Számítógépes Referenz Szolgálata részére is elérhető az adatbázis mind a korábbi előfizetők, mind az alkalmanként jelentkező felhasználói igények kielégítésére.

Konzorciális együttműködés keretében a Könyvtár olvasói számára biztosítani tudott több adatbázishoz való korszerű hozzáférést. Az ELTE Egyetemi Könyvtár segítségével két adatbázis érhető el a Könyvtárban: a **Patrologia Latina** adatbázis, valamint a **Philosopher's Index**. – Az OMIKK-kal történő együttműködés keretében az olvasók itt helyben elérik az EBSCO két full textes adatbázisát – az **Academic Search Fulltext** és a **Business Search Elite** -, emellett a kutatóintézetek részére biztosított a távoli hozzáférés is ehhez a két adatbázishoz. – Az MTAK csatlakozott a BME Könyvtár és Tájékoztatási Központ által kezdeményezett **SpringerLink** pályázathoz, mely az elektronikusan elérhető, mintegy 400 full textes Springer folyóiratokhoz való hozzáférést biztosítja az olvasók számára. Ezek a folyóiratok nem esnek a Könyvtár közvetlen gyűjtőkérébe, így ezzel lehetőség nyílt az olvasók és azon kutatók számára, akik saját intézetükben nem tudják elérni ezeket a fontos természettudományi folyóiratokat. November 24-én a Springer és a Swets cégek képviselői bemutatót tartottak az adatbázis használatáról a munkatársak részére a Vasarely-teremben.

Az év során az Info-Centrum mellett az olvasótermekben elhelyezett 4 PC-n is lehetővé vált az internetes hozzáférés a Könyvtár beiratkozott olvasói számára.

Az **Info-Centrum** a multimédiás és tájékoztató jellegű CD-ROM adatbázisaiból történő szolgáltatásokat előfizetéses és alkalmi keresési rendszerben lehetett igénybe venni. Az Info-Centrum látogatottságának, szolgáltatásainak az adatait a VI/3,4,5. táblázat foglalja össze.

1. Előfizetők száma és a szolgáltatás típusainak megoszlása-SCI (Számítógépes Referenz Szolgálat)

	1998	1999	1998	1999
A. Folyóirat tartalomjegyzék	13 fő	7 fő	82 db folyóirat	24 db folyóirat
			69 fajta	24 fajta
B. ASCA témafigyelés	75 fő	53 fő	84 profil	58 profil
C. Publikációs tevékenység, ill. idézettség figyelés	28 fő	24 fő	149 név	123 név

2. SCI felhasználás hálózati eléréssel

Hónap	Külső		Belső		Összesen	
	Felhasználók					
	Belépések					
	Száma	Időtartama	Száma	Időtartama		
Június	110	45 ó 24'	41	3 ó 11'	151	48 ó 35'
Július	110	110 ó 48'	25	6 ó 31'	135	117 ó 19'
Augusztus	114	87 ó 57'	41	3 ó 15'	155	91 ó 12'
Szeptember	144	222 ó 1'	33	2 ó 25'	177	224 ó 26'
Október	239	112 ó 58'	22	4 ó 5'	261	117 ó 3'
November	205	337 ó 3'	32	4 ó 26'	237	341 ó 29'
December	122	107 ó 35'	33	4 ó 19'	155	111 ó 54'
Összesen	1044	1023 ó 46'	227	28 ó 12'	1271	1051 ó 58'

3. CD-ROM adatbázisokból történt szolgáltatások - Info-Centrum

	Óra	Ft
Előfizetett CD-ROM keresések	40	63 000
Alkalmi CD-ROM keresések	409	802 865
Összesen	449	865 865

4. CD-ROM bemutatók, tájékoztatók – Info-Centrum

Csoportok	Fő	Alkalom (óra)	Összes óra
ELTE könyvtáros hallgatók	32	2	4
Munkatársak betanítása a SCI használatára	3		25
Egyéni bemutatók külföldieknek	2	2	2,5
Összesen	37 fő	4 alkalom	31,5 óra

5. Info-Centrum - Internet látogatók

Internet látogatók	Alkalom
Külső intézményből	113
MTAK munkatársak	23
Külföldi látogatók	-
Egyetemi hallgatók	92
SCI keresés	62
Összesen	290

VII. AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár 1999-ben tovább gyarapította állományát, folytatta a begyűjtött anyag feldolgozását, és ellátta az MTA Titkársága és a Doktori Tanács irattári feladatait és a levéltári kutatószolgálatot.

Az iratállomány növekedése: 32,64 ifm volt. Az év végére az iratállomány mennyisége elérte a 2276,17 ifm-t. Az átvett jelentősebb irategyüttesek: V. Orvosi Tudományok Osztálya 9,84 ifm, VII. Kémiai Tudományok Osztálya 5,16 ifm, X. Földtudományok Osztálya 3,24 ifm, Doktori Tanács 4,08 ifm. A hang- és fotógyűjtemény az elmúlt évben nem gyarapodott.

Az intézetek iratkezelésének folyamatos ellenőrzésére és az iratanyag begyűjtésére évek óta nincs lehetőség raktár- és létszámihiány miatt.

Az iratrendezés a lehetőségeknek megfelelően folyt, elsősorban az újonnan beérkezett anyagok és a kutatószolgálat számára elővett anyagokban történt közép-, ill. darabszintű rendezés. Így a II. Filozófiai- és Történettudományok Osztályához tartozó Régészeti Bizottság anyagában, a Magyar Tudomány szerkesztőségi anyagában, a VII. Kémiai Tudományok Osztálya, a X. Földtudományok Osztálya valamint a Tudományos Minősítő Bizottság anyagában. Ezzel együtt elkészült 1577 TMB dossziéhoz a katalóguscédula, és 1598 katalóguscédula revíziója.

Elkészült a levéltár fond- és állagjegyzéke a Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Kuratóriumának anyagi támogatásával. Az elkészült fondjegyzéket megkapta az összes magyarországi levéltár.

1999-ben 19 kutató (ebből 2 külföldi) kért és kapott kutatási engedélyt. A kutatók 334 esetben 1979 raktári egységnyi anyagot kaptak kézhez és 4236 másolat készült számukra. Az MTA Titkársága 106 esetben kért iratot ill. megfelelő felvilágosítást.

VIII. MTA LUKÁCS ARCHÍVUM ÉS KÖNYVTÁR

Az 1999-es költségvetési évben a Lukács Archívum megőrizte pénzügyi egyensúlyát.

A könyvtár állománya kis mértékben gyarapodott. A beszerzési árak meredek növekedése, az évek óta stagnáló költségvetési keret minimális könyvrendelést tett lehetővé. Az éves beszerzésre 130000 Ft-ot használtunk fel, ami 49 tételre volt elegendő.

Az OTKA pályázaton 1997-ben elnyert összegből lehetővé vált az Archívumban lévő könyvespolcok egy részének beüvegezése. Az Archívum erre az évre is pályázott, az MM Felsőoktatási Tankönyvpályázatán elnyert összeget az *Alternatívák* sorozat újabb kötetének, Radnóti Sándor *Krédó és rezignáció* című könyvének kiadására használtuk fel.

A Lukács Archívum munkatársainak tudományos és szerkesztői munkája 1999-ben

A Lukács Archívum közreműködésével és támogatásával jelent meg Moszkvában a *Vallatás a Ljubjankán. Lukács György vizsgálati anyaga* című kötet, amely Lukács moszkvai fogságának dokumentumait tartalmazza.

Hévizi Ottó: Ösztöndíjjal kutatást folytatott a pisai Scuola Normale Superiore tudományegyetemen.

Hévizi Ottó – Kardos András: *A Horror Metaphysicae* sorozat szerkesztői; megjelent kötetek: Paul Feyerabend: *Három dialógus a tudásról*; Barbara Smitmans-Vajda: *Dionüszosz philoszophosz*; A *Gond* folyóirat 3 száma.

Sziklai László: „Geschichte und Klassenbewußtsein” – *Vergangenheit und Gegenwart*. In: *Lukács 1998/1999. Jahrbuch der Internationalen Georg-Lukács-Gesellschaft*, Paderborn; *Történelem és osztálytudat – múlt és jelen* (előadás a Lukács György jelen időben című konferencián); Radnóti Sándor: *Krédó és rezignáció* (sorozatszerkesztés), Lukács Archívum–Argumentum Kiadó.

Tallár Ferenc: *A szabadság és az európai tradíció*. Atlantisz Kiadó

A Lukács Archívum munkatársai közül Hévizi Ottó, Sziklai László és Tallár Ferenc Széchenyi-ösztöndíjas lett.

A Lukács Archívum munkatársainak oktatói tevékenysége

Hévizi Ottó: Kossuth Lajos Tudományegyetem, Filozófiai Intézet, Debrecen

Kardos András: Kossuth Lajos Tudományegyetem, Filozófiai Intézet, Debrecen

Mesterházi Miklós: Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szociológiai és Politikatudományi Tanszék, Szombathely

Pongrácz Tibor: Kossuth Lajos Tudományegyetem, Filozófiai Intézet, Debrecen

Sziklai László: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Esztétika Tanszék; Janus Pannonius Tudományegyetem, Felsőoktatási Tanszék

Tallár Ferenc: Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szociológiai és Politikatudományi Tanszék, Szombathely

Az MTA Lukács Archívuma és a Szegedi Lukács Kör közös rendezésében került sor 1999. november 27-én a *Lukács György – jelen időben* című konferenciára.

A ZDF filmet forgatott a Lukács Archívumban a Frankfurteri Könyvvásárra.

A Lukács Archívumban gyűjtöttek dokumentumokat Lukács Györgyről és Peter Szondiról a frankfurter Goethe Egyetem és a Budapesti Színház- és Filmművészeti Főiskola közös produkciójához, amelyet 1999 novemberében mutattak be a frankfurter Theater 695-ben.

Külföldi vendégeink voltak

Gulyás Réka (Németország); Hajnal Péter (USA); Kókai Károly (Ausztria); V. Szereda (Oroszország); A. Sztukalin (Oroszország); Tarr Zoltán (USA); Riccardo Bonavita (Olaszország); Marion Pankow (Németország); Sabine Selzer (Ausztria); Anund Haga (Norvégia); David Craven (USA); Adam Bzoch (Szlovákia); Alexander Dmitriev (Oroszország); Herman Lebovics (USA) stb.

dr. Sziklai László
igazgató

IX. TUDOMÁNYOS ÉS SZAKÉRTŐI MUNKA

A Könyvtár szakirányú tevékenységéhez szervesen kapcsolódik a kutatói, szakértői munkája. Az intézmény a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Magyar Kulturális Szövetség egyesületi tagjaként vett részt e fórumok szakmai tevékenységében, szervező, véleményező munkájában. Továbbá a munkatársak képviseletével 1999-ben szerepet vállalt a Könyvtár az Informatikai és Könyvtári Szövetség, az Országos Dokumentumellátó Rendszer (ODR), a Magyar Periodika Kör, a Magyar Országos Közös Katalógus Egyesület (MOKKA), a NKÖM Állományvédelmi Kuratóriuma, a Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, a Felsőoktatási Könyvtárgyarápítási Pályázat bíráló bizottsága, a NKÖM határon túli magyar könyvtárak pályázatait elbíráló bizottság tevékenységében.

Az MTAK tagja több nemzetközi szakmai szervezetnek /XI/1./, továbbá érdekeinek és lehetőségeinek megfelelően igyekszik bekapcsolódni különböző szakmai programokba. Így részt vállalt az európai uniós EDI-projekttel kapcsolatos teendőkben és Murányi Lajos képviseletével részt vett a LIBER éves konferenciáján Prágában.

A munkatársak érdeklődésüknek megfelelően egyénileg tagjai tudományos társaságoknak, bizottságoknak /IX/4./, részt vesznek a könyvtári szaksajtó és különböző szakfolyóiratok szerkesztési munkáiban, egyetemi oktatásban. Két munkatárs, Huszághné Kelecsényi Ágnes és Pallaghy Andrásné az ELTE BTK könyvtártudományi PhD-kurszusának hallgatója. Miklósvölgyi Zsoltné befejezte hároméves doktori kurzusát és írja mongol témájú disszertációját.

A szakmai tudást példázza, az előző évben a Kézirattárról elkészült videofilmhez csatlakozva, a Keleti Gyűjteményt bemutató videofilm, amelynek összeállítása, szerkesztése Apor Évának és Huszághné Kelecsényi Ágnesnek a munkája. A gyűjtemény szakértői bemutatják a Keleti Könyvtár történetét, értékeit, a magyar orientalisztika kiemelkedő személyiségeit.

Ugyancsak jelentős szakmai siker volt a Goethe-kiállítás, melynek anyagát Marth Hildegárd állította össze, valamint Kaufmann Dávid halálának centenáriuma alkalmából, a Keleti Gyűjtemény által rendezett nemzetközi tudományos ülészek megszervezése, lebonyolítása, a konferencia-anyag megjelentetésének az előkészítése.

Az egyéni kutatómunka elsősorban a humán tudományok különböző szakterületeire terjed ki. A publikációk és az előadások teljes listáját a IX/3. összeállítás tartalmazza.

1. Egyéni kutatások

dr. Apor Éva kandidátus: Iráni kultúrtörténet. (Qajar-kor)

Babus Antal: Ady kritikai kiadás levelezés sorozat (2.köt.) munkájában való részvétel – Fülep Lajos élete és működése

Bánhegyi Zsolt: Magyar-amerikai kulturális és történelmi kapcsolatok (A kutatónap 1999-ben szünetelt)

dr. Cserbák András: Deszkriptor szótár

Huszághné Kelecsényi Ágnes: Stein Aurél hagyatéka és az Akadémia (PhD dissz.)

dr. Isztray Botond: Szépirodalmi tevékenység (regény, esszé és elbeszélés írása)

Körmendy Kinga PhD: A középkori esztergomi egyház könyvtári kultúrája.

Állományrekonstrukció.

- dr. Mázi Béla:* A Magyar Tudós Társaság 1848/49. évi jegyzőkönyveinek jegyzetekkel ellátott publikálása – Thomas Ender 220 akvarelljéhez helytörténeti leírások készítése
Miklósvölgyi Zsoltné: A mongol halha beszélt nyelv rétegei (PhD dissz.)
dr. N. Abaffy Csilla: XVI. századi magyar kódexek fakszimile kiadása átírással, jegyzetekkel, kodikológiai és nyelvészeti bevezetővel
dr. R. Marth Hildegard: A XX. századi latin-amerikai próza szemiológiai vizsgálata
dr. Rozsondai Marianne kandidátus: Könyvtörténet, a könyvkötés művészete
Tóth Gábor: Kozmogóniai/kozmológiai elméletek, kép és szöveg viszonya a XII.sz. első felében, Hugo de Santo Victore "Libellus de formatione arche" c. művének értelmezése, kommentárral és vizuális rekonstrukcióval (PhD dissz.)

A kutatónapot 12 fő vette igénybe, a két kandidátus heti 12 órai, a többi munkatárs pedig heti 8 órai munkaidő kedvezményrel.

2. Scientometriai program

A Tudományelemzési Szolgálat keretében a következő területeken folyt kutatási és szolgáltatási munka:

1. A hazai és nemzetközi természettudományos alapkutatás mutatószámainak kidolgozása és folyamatos publikálása.
2. A tudományos kutatási tevékenység működési mechanizmusával kapcsolatos, kvantitatív módszereket alkalmazó vizsgálatok; a tudományometriai módszerek valószínűségszámítási megalapozásával kapcsolatos kutatások.
3. Szerződéses munkák keretében tudományometriai elemzések készítése hazai (KKI és társintézményei), valamint külföldi (Fraunhofer Institut – Németország, IHS – Ausztria) megrendelők számára.

3. Munkatársak publikációi, előadásai

Babus Antal

Dosztojevszkij szerepe Fülep Lajos világképének alakulásában.
 = Irodalomtörténet, 1999.1. 30-47. p.

Illyés Gyula és Király István a Szovjetunióban.
 = Hítel, 1999.2. 39-51. p.

Németh László és Fülep Lajos barátsága. Előadás a "Szárszó – Budapest" konferencián, 1999. szept. 25.

Bánhegyi Zsolt

Az elektronikus adatcsere szabványa /EDI/ a könyvtárban.
 = Könyvtári Levelező/lap, 1999.1. 5-6.p.

Bibliographia Hungarica /1998/. Reviews in brief.
 = Budapest Review of Books, 1998.3-4. 174-178.p.

A /közel/jövő könyve.

= Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1999.10. 45-46.p.

dr. Cserbák András

The importance of the thesaurus for cataloging and information service in the field of social sciences.

= Buchreihe der ÖZV, Bd.9. 21-32.p.

Népi vallásosság – komplementer vallásosság. Társadalomtudományi módszertan – rendszerszemlélet és interdiszciplinaritás.

= Szentemberek – a vallásos népelet szervező egyéniségei. Szerk. Barna Gábor. Bp. 1999. MNT. 37-46.p. /Szegedi vallási néprajzi könyvtár.1./

dr. Domsa Károlyné

Az MTA Könyvtára és a könyvtári együttműködés. Magyar Adatbázisforgalmazók IX. konferenciája, 1999.nov.10. Előadás.

Gáspárné Monostori Judit

A retrospektív konverzió az MTAK-ban. Előadás az MKE Társadalomtudományi Szekciójának rendezvényén. 1999.ápr.13.

dr. Glänzel Wolfgang

An Item-by-item Subject Classification of Papers Published in Multidisciplinary and General Journals Using Reference Analysis.

= Scientometrics, 44. 1999. 427-439.p. (Társszerzők: A. Schubert, H. J. Czerwon)

A Bibliometric Study of Reference Literature in the Sciences and Social Sciences.

= Information Processing and Management, 35. 1999. 31-44.p. (Társszerző: U. Schoepflin)

A Bibliometric Analysis of International Scientific Co-operation of the European Union (1985-1995).

= Scientometrics, 45. 1999. 185-202.p. (Társszerzők: A. Schubert, H. J. Czerwon)

Hungarian Virtues.

= Science, 284. 1999. 741-742.p. (Társszerzők: T. Braun, A. Schubert, G. Schubert)

An Item-by-Item Subject Classification of Papers Published in Journals Covered by the SSCI Database Using Reference Analysis.

= Scientometrics, 46 (3). 1999. 431-441.p. (Társszerzők: A. Schubert, U. Schoepflin, H. J. Czerwon)

Scientific Trends: A Global Snapshot.

= UNESCO Courier, May 1999. 28-29.p. (Társszerzők: T. Braun, A. Schubert)

7th International Conference on Scientometrics and Informetrics, University of Colima, (México), 1999. júl. 5-8."An Item-by-Item Subject Classification of Papers Published in Journals Covered by the SSCI Database Using Reference Analysis." Előadás.

4th Nordic Workshop in Bibliometrics, Copenhagen (Dánia), 1999. aug. 27-28.

"Science in Scandinavia: A Bibliometric Approach." Előadás.

dr. Hay Diana

Akadémiai Levéltár, fond- és állagjegyzék 1998. Bp. 1998[1999]. AL. 16 p.

Horányi Károly

Kodolányi János és Szabó Lőrinc levelezéséből. Közreadta és jegyzetekkel ellátta Horányi Károly.

= Kortárs, 1999.7. 109-128. p.

Kétféle nemzetstratégia, kétféle emigráció. Kodolányi vitája Máraival.

= Kortárs, 1999.9. 26-45.p.

"Tücsökzene és a Vízöntő". Előadás a Kodolányi konferencián 1999. márc. 21.

dr. Isztray Botond

Hívás /elbeszélés/.

= Polisz, 1999. márc. 34-39.p.

Nem kézbesített levél /esszé/.

= Napút, 1999. 8. 36-39.p.

Kertemben rejtőzöm /elbeszélés/.

= Új Forrás, 1999. 8. 89-94.p.

Összeesküvések /elbeszélés/. Budapesti Jelenlét, 1999. Nyár-ősz, 23-24. 4-14.p.

Fehér /elbeszélés/.

= Alföld, 1999. 11. 17-23.p.

Jaksa Józsefné

Könyv- és folyóiratgyarapítási munka elmélete, hagyományos és számítógépes adminisztrációja. Előadássorozat az OMIKK könyvtáros-informatikus asszisztensképző tanfolyamán.

Körmendy Kinga PhD

Az Acephalus kódex esztergomi vonatkozásai (OSzK Cod. Lat. 415)

= Magyar Könyvszemle, 1999.1. 65-69.p.

Vörösmarty filozófiatanárának, Szüts Istvánnak egyetemi előadásairól készült jegyzetek az Akadémiai Könyvtár Kézirattárában.

= Fülöp Géza emlékkönyv. Művelődéstörténeti és könyvtartudományi írások. Szerk. Barátné Hajdu Ágnes. Bp. 1999. ELTE. 121-126.p.

dr. Murányi Lajos

Das ungarische Bibliothekswesen. Ein Überblick. [Berlin : Humboldt-Universität. Institut für Bibliothekswissenschaft], 1999. 40 p.

A nyomdaalapítástól a tényleges működésig : Néhány adalék az első székesfehérvári nyomdász, Számmer Mihály (1763-1806) 1804. évi tevékenységéhez.
= Fülöp Géza emlékkönyv. Bp. 1999. ELTE.131-135.p.

Európai tudományos könyvtárak és a változó világ. Szubjektív tudósítás a LIBER 1999. évi prágai konferenciájáról.
= Könyvtári Levelező/lap, 1999. 9. 6-7.p.

Zwischen Bibliotheksgesetz und freiem Markt. Verlage, Buchhandel und Bibliotheken in Ungarn. (Társszerző: Hegyközi Ilona)
= Buch und Bibliothek, 1999. Nr.10/11. 616-620.p.

Az 51. frankfurti könyvvásárról - mozaikszerűen.
= Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1999. 12. 29-35.p.

Pröhle Éva

Édesapámról, Pröhle Jenőről.
= Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1999.4. 32-39.p.

dr. R. Marth Hildegard

Goethe és a Magyar Tudományos Akadémia.
= Magyar Tudomány 1999.10. 1241-1246. p.

dr.Rozsondai Marianne

Historische Bucheinbände aus dem Besitz Johannes Henckels.
= Gutenberg Jahrbuch, 1999. 192-224. p. (Muckenhaupt Erzsébet társszerző)

A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár ősnymtatványainak kötéseiről.
= Fülöp Géza emlékkönyv. Művelődéstörténeti és könyvtártudományi írások. Szerk. Barátné Hajdu Ágnes. Bp. 1999. ELTE. 159-165.p.

Új könyvkötéstörténeti kézikönyv. (Otto Mazal: Einbandkunde. Wiesbaden 1997, 516 lap 64 kép) Könyvismertetés.
= Magyar Könyvszemle 1999.2 , 256-262.p.

"Korok, stílusok, könyvkötések. Sopron a magyar könyvkötés történetében." – Előadás az Országos Könyvtári Napok soproni rendezvényén, a Városi könyvtár meghívására, 1999. okt. 4.

"Az európai és a magyar történeti könyvkötések párhuzamai" – "Modern könyvkötő-művészet a 20. században"

Két előadás vetített képekkel a Benedek Elek Pedagógiai Főiskolán, Sopronban a Magyar Tudomány Napja alkalmából, 1999. nov. 4.

dr. Schubert András

An Item-by-Item Subject Classification of Papers Published in Multidisciplinary and General Journals Using Reference Analysis.

= Scientometrics, 44. 1999. 427-439.p. (Társszerzők: W. Glänzel, H. J. Czerwon)

A Bibliometric Analysis of International Scientific Co-operation of the European Union (1985-1995).

= Scientometrics, 45. 1999. 185-202.p. (Társszerzők: W. Glänzel, H. J. Czerwon)

Hungarian Virtues.

= Science, 284. 1999. 741-742.p. (Társszerzők: T. Braun, W. Glänzel, G. Schubert)

An Item-by-Item Subject Classification of Papers Published in Journals Covered by the SSCI Database Using Reference Analysis.

= Scientometrics. 46 (3). 1999. 431-441.p. (Társszerzők: W. Glänzel, U. Schoepflin, H. J. Czerwon)

Scientific Trends: A Global Snapshot.

= UNESCO Courier, May 1999. 28-29.p. (Társszerzők: T. Braun, W. Glänzel))

Models and Chemistry. A computer aided bibliography, 1995–1999.

= ACH-Models in Chemistry, 136(5-6). 1999. 683-858.p. (Társszerző: L. Vasvári)

Vasvári Lilian

Models and Chemistry. A computer aided bibliography, 1995–1999.

= ACH-Models in Chemistry, 136(5-6). 1999. 683-858.p. (Társszerző: A. Schubert)

dr. Vekerdi László

"Magyar viktoriánusok" és a "Nyugat elődei" /Tanulmány./

= Új Forrás, 1999. 1. 50-65.p.

Kőrösi József /1928-1997/. A Kőrösi József emlékkönyv /Bp. 1998. Corvina/ margójára.

= Új Forrás, 1999. 3. 68-70.p.

Helyi gondok – világösszefüggések árnyékában.

= Tiszatáj, 1999. 4. 53-71.p.

"A mintaélet forradalma" /Grezsa Ferenc írása Németh Lászlóról/.

= Tiszatáj, 1999. 7. 73-78.p.

4. Munkatársak tagsága, testületi tevékenysége**Andrási Jánosné**

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekció

dr. Apor Éva

IAOL vezetőségi tagja

MTA Orientalisztikai Bizottság

Kőrösi Csoma Társaság választmányi tag

Magyar Iráni Baráti Társaság elnöke

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Magyar Történelmi Társulat
 Ókortudományi Társaság
 Keleti Tanulmányok - Oriental Studies c. sorozat szerkesztője
 Budapest Oriental Reprints c. sorozat szerkesztője

Babus Antal

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció
 Ady kritikai kiadás kiadói bizottság tagja

Bánhegyi Zsolt

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Modern Filológiai Társaság
 Tudományos és Műszaki Tájékoztatás szerkesztőbizottsági tagja
 Magyar Elektronikus Könyvtárért (MEK) Közhasznú Egyesület felügyelőbizottságának tagja

dr. Büky Béláné

Magyar Periodika Kör

dr. Cserbák András

Magyar Néprajzi Társaság

dr. Domsa Károlyné

MTA Könyvtári Bizottság titkára (1999. májusig)
 MTA Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság állandó meghívottja
 "Pro Bibliotheca..." Alapítvány - kuratóriumi titkár
 Magyar Periodika Kör egyéni tagja
 Felsőoktatási Könyvtárgyarápítási Pályázat bíráló bizottságának tagja
 Országos Dokumentumellátó Rendszer munkabizottság tagja
 NKÖM Nemzeti és Etnikai Kisebbségek főosztálya. Határon túli magyar könyvtárak pályázatait elbíráló szakértői bizottság tagja

dr. Glänzel Wolfgang

International Society for Scientometrics and Informetrics (ISSI) titkára
 Magyar Humboldt Egyesület tagja
 Scientometrics nemzetközi folyóirat szerkesztő bizottságának tagja

Gregorovicz Anikó

Magyar Periodika Kör

dr. Hay Diana

Magyar Levéltárosok Egyesülete

Huszághné Kelecsényi Ágnes

Kőrösi Csoma Társaság
 Magyar-Indiai Baráti Társaság

Körmendy Kinga PhD

Ókortudományi Társaság
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
 Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Restaurátor Szakosztály

Miklósvölgyi Zsoltné

Kőrösi Csoma Társaság
 Magyar-Mongol Baráti Társaság

dr. Murányi Lajos

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekciójának elnöke

dr. N. Abaffy Csilla

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Pröhle Éva

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

dr. Rozsondai Marianne

Ökörtudományi Társaság

Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Társadalomtudományi Szekció

Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület, Restaurátor Szakosztály

Internationale Gutenberg-Gesellschaft (Mainz)

Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottsági tagja

MTA Könyvtörténeti Munkabizottság

ELTE Bölcsészettudományi Kar könyvtörténet, könyvmúzeológia szakzáróvizsga bizottsági tag

NKÖM Állományvédelmi kuratóriumi tag

dr. Schubert András

ACH-Models in Chemistry nemzetközi folyóirat szerkesztője

Scientometrics nemzetközi folyóirat társszerkesztője

Vasvári Lilian

Az ACH-Models in Chemistry nemzetközi folyóirat technikai szerkesztője

dr. Vekkerdi László

Természet Világa szerkesztőbizottsági tag

X. KIADVÁNYTEVÉKENYSÉG

Elkészült a Keleti Gyűjteményt bemutató videofilm magyar és angol nyelvű változata. A forgatókönyvet írta és szerkesztette Apor Éva és Huszághné Kelecsényi Ágnes. Ugyancsak elkészült a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményét bemutató videofilm angol nyelvű változata.

Az NKA Levéltári Kuratóriumának anyagi támogatásával megjelent az *"Akadémiai Levéltár állag- és fondjegyzéke"* (Bp. 1998[1999]. AL. 16 p.) Hay Diana szerkesztésében.

Az Akadémiai Kiadónál imprimálás előtt áll Kara Györgynek a *"Bibliotheca Orientalis Hungarica"* sorozatban megjelenő, *"Catalogue of the Mongolian and Manju manuscripts and xylographs of the Oriental Collection of the Library of the Hungarian Academy of Sciences"* c. munkája.

Elkészült Fekete Gézőnének az akadémiai díjakról szóló kötetének kézirata (*"Közlemények"* sorozat). Előkészületben van Apor Éva és Ormos István szerkesztésében a Kaufmann-konferencia anyaga (*"Keleti Tanulmányok"* sorozat).

1999 folyamán sorozati kötet nem jelent meg. A könyvtári kiadványok portai árusítása során 160 kötet került eladásra.

Kiadványismertetés:

Kónya Sándor: A Magyar Tudományos Tanács 1948-1949. Bp. 1998.MTAK. 196 p.

/A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei, 35/110./

Ism.: Mucsi Ferenc = Századok, 1999.2. 457-461.p

M. Kondor Viktória = Magyar Tudomány, 1999.4. 507-508.p

XI. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK**1. Külföldi tagságok**

International Federation for Information and Documentation (FID)

Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche (LIBER)

International Association of Oriental Librarians (IAOL)

International Consortium of Aleph Users (ICAU)

2. Külföldi kiküldetések, tanulmányutak

A Könyvtár munkatársainak különböző támogatásokkal, egyéni meghívással lehetőségük nyílt tanulmányutakra, szakmai látogatásokra, konferencián való részvételre, kutatómunkára.

Név	Ország, város	Intézmény	Cél	Támogatás, napok száma
dr. Apor Éva	Nagybritannia London	British Museum British Library	kutatás (Stein-projekt)	MÖB-British Council pályázat, 13 nap
Babus Antal	Oroszország Moszkva	Levéltárak	kutatás	MTA, 15 nap
Bánhegyi Zsolt	USA Los Angeles, New Brunswick	UCLA AHF	könyvtári automatizálás, amerika-nisztika	Fulbright-ösztöndíj, 300 nap
dr. Domsa Károlyné	Németország Frankfurt	Frankfurti Könyvvásár	részvétel a Könyvvásáron	MTA, 6 nap
dr. Murányi Lajos	Csehország Prága	LIBER	konferencia részvétel	MTA, 6 nap
	Németország Frankfurt	Frankfurti Könyvvásár	részvétel a Könyvvásáron	ELTE ösztöndíj, 9 nap
dr. R. Marth Hildegard	Spanyolország Madrid	Nemzeti Könyvtár	kutatás	ELTE ösztöndíj, 9 nap
	Spanyolország Barcelona	Egyetemi Könyvtár	kutatás	ELTE ösztöndíj, 13 nap

Összesen: 6 fő, 8 kiküldetési alkalommal 368 napot töltött 6 különböző országban.

XII. KÖNYVTÁR ÉS PROPAGANDA, PÁLYÁZATOK ÉS TÁMOGATÁSOK

Könyvtár és propaganda

Október 3-án az Országos Könyvtári Napokhoz kapcsolódó sajtótájékoztatón a Vasarely-teremben Hármori József miniszter ismertette, ill. átadta az MTAK-nak a Zsilka-hagyatékot és bemutatta a Frankfurter Könyvvásárra készült *"Bibliotheca Hungarica. A magyar könyvtárak egy ezredév tükrében"* c. CD-ROM-ot.

A magyar könyvtárügy frankfurti bemutatkozását október 8-án az OSzK-ban tartott sajtótájékoztató és *"Fókuszban a magyar kultúra, Budapest-Frankfurt 1999"* címmel megnyílt kiállítás vezette be. A Könyvtár mint az eseményre készült CD-ROM egyik szereplője vett részt a rendezvényen és az intézményt bemutató különböző információs anyagokkal jelent meg a kiállításon.

Magyarországot díszvendégként fogadó 1999. évi Frankfurter Könyvvásárra (október 12-17.) a NKÖM megbízásából és támogatásával készült CD-ROM összeállításához a Könyvtár az intézmény történetéről, állományáról, szolgáltatásairól, neves könyvtárosairól szóló jelentős anyaggal járult hozzá. Emellett az MTAK két gazdag, nemzetközi híru gyűjteményének, a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményének, valamint a Keleti Gyűjtemény videofilmjével, a Könyvtár legfontosabb ismérveit tartalmazó poszterrel és egyéb információs anyagokkal szerepelt a vásáron. Az eseményen az intézményt Domsa Károlyné és Murányi Lajos képviselte.

Goethe halálának 100. évfordulója (november 2.) alkalmából az MTA *"Johann Wolfgang Goethe és a művészetek"* címmel emlékülést rendezett. Az ülésen az MTAK részéről F. Csanak Dóra *"Elischer Boldizsár Goethe-gyűjteménye az MTAK-ban"* címmel tartott előadást. A rendezvénnel egyidejűleg nyílt meg az MTA Művészeti Gyűjteményében, az MTAK Goethe-gyűjteményének anyagából, R. Marth Hildegard válogatásában a **Goethe-kiállítás**.

Külön figyelmet érdemel az év kiemelkedő rendezvénye, Kaufmann Dávid halálának centenáriuma alkalmából, a Keleti Gyűjtemény által november 29-30-án szervezett **David Kaufmann Memorial Conference**. A nemzetközi tudományos ülésszakon a legkitűnőbb külföldi Kaufmann-kutatók és hazai szakemberek tartottak előadást, melynek anyaga 2000 folyamán meg fog jelenni kötet formájában. A konferenciát megtisztelte dr. Schweitzer József országos főrabbi, dr. Schöner Alfréd professzor, az Országos Rabbiképző Intézet rektora, a Rabbiképző Intézet tanári kara, valamint Marosi Emő akadémikus, az MTA elnökségének tagja. A konferencia másodnapján az ülésszak résztvevői lerótták tiszteletüket Kaufmann Dávid sírjánál a Kerepesi temetőben, ahol Apor Éva elhelyezte az MTA koszorúját és Schweitzer József országos főrabbi mondott imát. A konferencia szervezése és sikeres lebonyolítása Ormos István és Apor Éva munkáját dicsérik. Az eseménnyel kapcsolatban restaurálásra került az MTAK tulajdonában lévő Thein Izidor festette Kaufmann-festmény.

Az 1999. évi rendezvények sorában megemlítenő még az MTA Filozófiai Intézete és az MTAK közös szervezésében, *Bernhard Fabian professzor "The book – and beyond"* címmel november 1-én tartott előadása, továbbá a Springer és a Swets cég bemutatója (november 24.) az MTAK-ban a SpringerLink elektronikus folyóirat szolgáltatásról.

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményének állományából számos érték került kölcsönként különböző intézmények kiállítási tárlóiba. Többek között az MTA Művészeti Gyűjteményének éremkiállítására, a PIM fehéregyházi Petőfi-kiállítására, az OSzK Térképtárának a kiállítására, a Magyar Nemzeti Galériának a Székely Bertalan jubileumi kiállítására, a Budapesti Történeti Múzeum Kiscelli Múzeumának Széchenyi-kiállítására kértek kölcsön kéziratokat, fotókat, leveleket. Az MTAK állományában lévő Széchenyi Istvánnal kapcsolatos tárgyi emlékeket állított ki a Magyar Nemzeti Múzeum.

A Könyvtár számos csoportos és egyéni, **külföldi és belföldi látogatót** fogadott, többek között a 25 fős amerikai (Fulbright) tudós delegációt, a NFATC Hungarian Section szervezésében egy amerikai diplomata csoportot, a Román Akadémiai Könyvtár több munkatársát, az MKE Veszprém-megyei szervezetének 30 fős csoportját, oktatási intézmények tanárait, hallgatóit és diákjait. Egyéni látogatóként is a világ minden tájáról érkeztek kutatók, könyvtári szakemberek, akik a könyvtárról, annak állományáról, szolgáltatásairól, a kutatási lehetőségeik felől érdeklődtek.

Dr. Ferenczy Endréné vezetésével az ELTE negyedéves könyvtárszakos hallgatói **kihelyezett szeminárium** keretében ismerkedtek meg egyes könyvtári részlegekkel.

A sajtóban megjelent, a Könyvtárat érintő cikkekről, tudósításokról, a TV-ben, a Rádióban elhangzottakról a XII/1, XII/2. összeállítás ad információt.

1. A Könyvtárról megjelent cikkek, tudósítások

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 1998. évi beszámoló jelentése. Szerk. Fekete Gézáné. Bp. 1999. MTAK. 50 p.

Elnöki programok. Könyvtárhálózat és infrastruktúra. Akadémiai Könyvtár. Intézeti könyvtárak.

= Akadémia, 1999.3. 23.p.

Kormánytájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia 1997.évi tevékenységéről. 10.pont: A könyvtár.

= Akadémia, 1999.2. 15.p.

[MTA Elnökségi ülése, 1999.febr.23. – A Könyvtári Bizottság beszámolója az MTAK működéséről].

= Akadémia, 1999.2. 32.p.

Az OTKA 1998. évi könyvtárpályázata keretében szerzett adatállományok legfontosabb jellemzőiről és a felhasználók köréről.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1999.7. 284-289.p.

Szántó Péter: Négy budapesti nagykönyvtár közös adatbázis szolgáltatása.

= Könyvtári Levelező/lap, 1999.7. 18.p.

M.V.: Négy könyvtár közös CD-ROM-adatbázisa.

= Magyar Nemzet, 1999. aug.13. 12.p.

Sz.Zs.: Összekapcsolt könyvtárak.
= Magyar Hírlap, 1999.aug.27. 13.p.

Ö.Z.: Tudományos folyóiratok CD-ROM-on.
= Népszabadság, 1999.aug.13. 4.p.

R. Marth Hildegard: Goethe és a Magyar Tudományos Akadémia.
= Magyar Tudomány, 1999.10. 1241-1246.p.

Körmendy Kinga: Vörösmarty filozófiatanárának, Szűts Istvánnak egyetemi előadásairól készült jegyzetek az Akadémiai Könyvtár Kézirattárában.
= Fülöp Géza emlékkönyv. Művelődéstörténeti és könyvtártudományi írások. Szerk. Barátné Hajdu Ágnes. Bp. 1999. ELTE. 121-126.p.

Az Aczél-hagyatékról. Interjú Mázi Bélával. Riporter Jolsvai András.
= 168 óra, 1999.júl.15. 21.p.

Maillard, J.F.: Budapest, Fonds anciens. Bibliothèque de l'Académie des Sciences.
= Nouvelles du Livre Ancien, 1999. No.97. 2-3.p.

Az MTA Könyvtáráé lett a Zsilka János hagyatéka.
= Könyvtári Levelező/lap, 1999.10. 16-17.p.

Zsilka János-hagyaték.
= Könyvhét, 1999.okt.21. 14.p.

Rosdy Tamás: Kiskunhalason az év könyvtára. Az Akadémiáé lett a Zsilka-hagyaték.
= Magyar Nemzet, 1999.okt.4. 11.p.

Zsilka János hagyatéka.
= Magyar Hírlap, 1999.okt.4. 8.p.

Értékes hagyatékot kapott a könyvtár. [Zsilka János hagyatéka].
= Metro, 1999.okt.4. 5.p.

Rozsondai Marianne: Gyarapodás adófelajánlásból.
= Könyvtári Levelező/lap, 1999.10. 39.p.

Ö.Z.: Gazdátlan tudóshagyatékok.
= Népszabadság, 1999.júl.13. 5.p.

Csapodi Csaba: Nem gazdátlanok a tudóshagyatékok.
= Népszabadság, 1999.aug.25. 10.p.

Hernádi Miklós: Mégis gazdátlanok.
= Népszabadság, 1999.szept.6. 12.p.

Lukács Zsuzsanna: A könyvtárak is Frankfurtba készültek.
= Könyvtári Levelező/lap, 1999.10. 16-22.p.

Murányi Lajos: Az 51. frankfurti könyvvásárról – mozaikszerűen.
= Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1999.12. 29-35.p.

Bibliotheca Hungarica.
= Napi Magyarország, 1999.okt.4. 12.p.

A magyar könyvtárak bemutatkoznak Frankfurtban.
= Metro, 1999.okt.11. 8.p.

Rózsa György: Megjegyzések az MTA Könyvtáráról. /Válasz Vinkler Péter: Javaslatok az MTA Könyvtárának fejlesztésére c. cikkére/.
= Magyar Tudomány, 1999.12. 1519.p.

Bánhegyi Zsolt: Az elektronikus adatcsere szabványa /EDI/ a könyvtárban.
= Könyvtári Levelező/lap, 1999.1. 5-6.p.

Hanthy Kinga: Ismeri-e a nemzeti értékeket az értelmiség? Gulyás Pál teljes lexikona öt éven belül a polcokon lehetne.
= Magyar Nemzet, 1999.júl.26. 8.p.

S.D.: Mesterségünk címere: könyvtáros. Beszélgetés Haffner Ritával.
= Belváros-Lipótváros, 1999.ápr.21. 12.p.

Bendl Júlia: Révész Gézárol.
= Holmi, 1999.4. 479-480.p.

V.K.: Egy "bértollnok" jubileumára. 75 éves Vekerdi László.
= Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 1999.8. 54-55.p.

A mindennapi csodák ígéretében – Vekerdi László 75. évére.
/Domokos Mátyás, Sándor Iván, Olasz Sándor, Pintér Lajos írásai/
= Tiszatáj, 1999.7. 57-71.p.

Vekerdi László hetvenöt éves. /Jókai Anna, Nagy Gáspár, Füzi László, Sándor Iván, Olasz Sándor, Herczeg János, Staar Gyula, Németh Ágnes, Bakonyi István, Gazda István, N. Pál József, Szállási Árpád, Tüskés Tibor, Pintér Lajos, Monostori Imre, Cs. Varga István írásai/
= Új Forrás, 1999.6. 3-106.p.

F.M.: A rejtőzködő ember. Vekerdi László hetvenötödik születésnapjára.
= Magyar Nemezet, 1999.júl.21. 11.p.

Nyulásziné Straub Éva: Szent-Györgyi Mária /1919-1998/.
= Levéltári Közlemények, 1998 [1999]. 1-2. 273-274.p.

Jakó Zsigmond: Emlékezés Szent-Györgyi Máriára. /1919-1998/
= Erdélyi Múzeum, 1998 [1999]. 3-4. 281-283.p.

Ferenczi Sándor: A pszichoanalízis felé. Sajtó alá rendezte és szerkesztette Mészáros Judit.
Bp. 1999. Osiris K. /Mészáros Judit köszönetnyilvánítása az MTAK szolgáltatásaiért: 11.p./

Vezér Erzsébet: "Szeretném magam megmutatni". Bp. 1999. Seneca. 190 p.

Szabó G. Zoltán: A kéziratról a kiadásig. Kölcsey Ferenc verseinek szöveg hagyománya. Bp. 1999. Argumentum. 152 p.

2. Rádió és TV-adások

febr. 24. Kossuth Rádió – "Kossuth Klub" c. sorozatban Mélykúti Ilona riportja az MTAK-ról. Beszélgetőpartnerek: dr. Domsa Károlyné, Náray-Szabó Gábor akadémikus, dr. Rózsa György, dr. Vekerdi László.

márc. 7. MTV 1 – Delta – Film az MTAK Stein-hagyatékáról. A forgatáson közreműködött dr. Apor Éva és Huszághné Kelecsényi Ágnes.

okt. 3. "Könyves Vasárnap" keretében a Magyar Rádió márványtermében Hámosi József és Pokorni Zoltán nyilvános fórumot tartott a könyvtárak helyzetéről. Ez alkalomból Katona Gabriellának dr. Domsa Károlynéval tartott interjúja hangzott el a Rádió "Gordiusz Műhely" c. sorozatában.

nov. 2. Kossuth Rádió – A "Tér - Idő" sorozat "Ex katedra" c. műsorában Lukácsi Béla interjúja dr. Rozsondai Marianne osztályvezetővel a Kézirattár hagyatékairól.

nov. 16. Kossuth Rádió – Az "Irodalmi Figyelő" c. műsorban riport dr. Isztray Botonddal az olvasói szokások alakulásáról az MTA Könyvtárában. Riporter: Katona Gabriella.

nov. 30. Kossuth Rádió – Egyházi műsorok – A Kaufmann-konferenciáról. Riporter: Rapcsányi László.

Kitüntetések

márc. 26. dr. Vekerdi László a Soros alapítvány Művészeti Díját kapta.

aug. 20. Dr. Vekerdi László a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje /Polgári tagozat/ kitüntetést kapta.

Pályázatok és támogatások

Nyertes pályázataival a Könyvtár rendkívül sikeres évet zárt. A beadott pályázatok kedvező megítélése azt tükrözte, hogy a megfelelő fórumok értékelték az intézmény eredményeit és egyetértésükkel támogatták az MTAK szakmai munkáját, fejlesztési terveit. Az egyes témákkal kapcsolatban az előzőekben már történt említés a megnyert pályázatokról, támogatásokról, de most ezeket összefoglalva adja az alábbi felsorolás:

MTA

- Zsilka János-féle könyvtár megvásárlásához támogatás 1,5 mFt

NKÖM

- telematikai pályázat, adatbázis vásárlás, CD szerver beszerzése 8,250 eFt
- állománygyarapítás (ODR) 5,4 mFt
- restaurálás (Kézirattár és Keleti Gyűjtemény között megosztva) 1 mFt
- millenniumi pályázat, Szellemi Örökség Program – Thomas Ender 220 akvarelljének digitalizálása és internetre vitele 1,4 mFt
- millenniumi program – Goldziher-emlékülés megrendezése (1999-ben: 250 eFt, 2000-ben: 750 eFt) 1 mFt
- Zsilka János-féle könyvtár megvásárlásához támogatás (NKA miniszteri keret terhére) 7 mFt

NKA

- Ithaka program – Kosztolányi Dezső-levelek megvásárlása 5 mFt
- biztonsági berendezés (Keleti Gyűjtemény) 300 eFt
- könyvtári ismertető megjelentetése magyar és angol nyelven 300 eFt
- külföldi könyvek retrospektív feldolgozása 1 mFt

OTKA

- konzorciális könyvtárpályázat – adatbázisok vásárlása (ISI-SCI, AHCI) 14 mFt

Magyar Ösztöndíj Bizottság – British Council

- magyar-brit közös projekt – Stein Auérl hagyatéka 3 évre (1999-2002) tervezett feldolgozásának megkezdésére 691 eFt

Pro Bibliotheca Alapítvány

- a Keleti Gyűjtemény videofilmjének elkészítése 600 eFt
(Az alapítvány kiegészítette a Budapest Bank pályázatán nyert 250 eFt-ot)
- kéziratvásárlás (Bedő Béla-hagyatéka) 700 eFt
- régi könyv vásárlás 97 eFt
- restaurálás 15 eFt
- rendezvény (Kaufmann-emlékülés) 300 eFt
- PhD-kurzus költsége 25 eFt

Soros Alapítvány

- fénymásológép vásárlás 250 eFt

XIII. ALAPÍTVÁNY

A "Pro Bibliotheca Academiae Scientiarum Hungaricae" alapítványt a Fővárosi Bíróság 12.PK. 64471/6/1999 sz. határozatával közhasznú szervezetté minősítette. Az alapítványok működését szabályozó legújabb rendelkezések értelmében az alapítványi kuratórium mellett, gazdasági ellenőrzési céllal felügyelő bizottság is működik.

A kuratórium

Elnök: Rózsa György ny. főigazgató, a közgazd.tud.
(informatika) doktora, c. egyetemi tanár

Titkár: dr. Domsa Károlyné főigazgatóhelyettes

Tagjai: Bácskai Tamás, a közgazd.tud. kandidátusa, egyetemi tanár

Engel Pál akadémikus

Finta József akadémikus

Fodor Sándor, a nyelvtud. kandidátusa, tszv. egyetemi tanár

Láng István akadémikus

Ujfalussy József akadémikus

dr. Vekerdi László tud. tanácsadó

A felügyelő bizottság

Elnök: dr. Gömbös Ervin közgazdász, a politika tud. kandidátusa

Tagok:: dr. Földi Tamás közgazdász

Gáspárné Kempfner Anna építészmérnök

A 3 milliós törzstőkéen felüli szabad keret az alapítvány rendeltetésének megfelelően került felhasználásra:

- 700.000 Ft támogatás Bedő Béla különleges művelődéstörténeti értékkel bíró kéziratgyűjteményének megvásárlására,
- a Budapest Bank pályázatán nyert 250.000 Ft-os hozzájárulással a Keleti Gyűjteményt bemutató videofilm költségeinek (600.000 Ft) a finanszírozása,
- 300.000 Ft hozzájárulás a Kaufmann Dávid-emlékülés rendezési költségeihez,
- Borzsák István professzortól ajándékba kapott pergamen kódex restaurálása (15.000 Ft),
- 25.000 Ft támogatás Miklósvölgyi Zsoltné PhD-kurzusának költségeihez,
- az 1998-ban a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásából befolyt összeg 4 kötet régi könyv, melyek közül az egyik RMK, vásárlását tette lehetővé a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye részére.

Az alapítvány tőkéjét újabb adomány növelte. Dr. Magda Gábor-Hotchkiss 15.000 USA dollárt ajánlott fel restaurálás céljára, azzal a kikötéssel, hogy a Kézirattár állományában lévő, Gábor Andor író és felesége Halpern Olga műfordító hagyatéka a restaurálásban előnyben részesüljön.

Az 1998. évi személyi jövedelemadó 1%-nak a felajánlásából 1999-ben 60.294 Ft folyt be. Jelenleg az alapítvány 3 millió törzstőkéje mellett, a felhasználható szabad keret 2,469.000 Ft.

XIV. GAZDÁLKODÁS

Kiadások (E FT)

Megnevezés	Könyvtár	Lukács Archívum	Egyéb feladatok	Összesen
Személyi juttatások	107,153	7,975	484	115,612
Munkaadókat terhelő járulékok	42,895	3,202	148	46,245
Állománygyarapítás	102,715	106		102,821
Dologi kiadások	54,467	1,779	49	56,295
Előzetesen felszámított áfa	12,402	364		12,766
Befizetési kötelezettségek	1,758			1,758
Átadott pénzeszközök	5			5
Központi beruházás	6,250			6,250
Felújítás	3,610			3,610
Intézményi beruházás	4,510			4,510
Kiadások összesen	335,765	13,426	681	349,872

Az 1999.évi állománygyarapítás megoszlása:

(E FT)

Megnevezés	Támogatásból	Pályázatokból
Nemzetközi kiadványcsere	27,260	
Könyv	14,719	2,004
Folyóirat	24,314	
Régi könyv-kézirat	2,000	14,703
Adatbázisok	3,637	14,184
Összesen	70,930	30,891

A kiadási előirányzatok és teljesítések %-os megoszlása:

Megnevezés	Eredeti előirányzat 1998.	Teljesítés 1998.	Eeredeti Előirányzat 1999.	Teljesítés 1999.
Személyi juttatások	48	37	37	33
Munkaadókat terhelő járulékok	21	16	15	13
Állománygyarapítás	15	23	27	30
Dologi kiadások	15	21	19	20
Beruházás-felújítás	1	3	2	4
Összesen	100	100	100	100

Bevételek (E FT)

Megnevezés	Könyvtár	Lukács Archívum	Egyéb Feladatok	Összesen
Xerox	2,948			2,948
Foto	679			679
Kötészet	4			4
CD szolgáltatás	864			864
ASCA előfizetés	1,183			1,183
Kiadvány értékesítés	319			319
Folyóirat megváltás	242			242
Beiratkozási díj	1,541			1,541
Külföldi könyvtárközi kölcs.díja	69			69
Adatbanki szolgáltatás	2,764			2,764
Közlési díj	83			83
Bérleti díj	2,658			2,658
Felesleges készlet értékesítése	19			19
Könyvtartozás	28			28
Kártérítés	1,700			1,700
Egyéb bevétel	76			76
Intézményi bevétel összesen	15,177			15,177
Kiszámlázott áfa	2,469			2,469
Áfa visszatérítés	10,947	420		11,367
Működési bevétel összesen	28,593	420		29,013

Felhalmozási bevétel	80			80
----------------------	----	--	--	----

Költségvetési támogatás	274,600	12,955		287,555
-------------------------	---------	--------	--	---------

NKA 78084.Ferenczy B.levelek	400			400
NKA 86899.retrospektiv.konv.	1,000			1,000
NKA 87145.vagyonvéd.berend.	300			300
NKA 87323.könyvtárism.kiadv.	300			300
NKA 89608.Zsilka hagyaték	7,000			7,000
NKA 89306 Kosztolányi levelek	5,000			5,000
NKA 76421 oklevél restaurálás	400			400
OTKA K31835 ISI adatbázis	14,000			14,000
MTA átadás Zsilka hagyaték	1,500			1,500
OM-MÖB 012.szakembercsere	691			691
Pro Bibl.Alapítv. Bedő hagyaték	700			700
NKÖM 745. adatbázis vásárlás	2,200			2,200
NKÖM 72877.könyvbeszerzés	416			416
Pro Bibl.Alapítvány támogatásai	372			372
OTKA 23364."LA"sámíftógép		741		741
OKTK A.629/VIII.a Viczián J.			625	625
OKTK A/1564. Kónya S.kut.			179	179
Munkaügyi Kp. Polgári szolg.	66			66
Pályázati támogatások összesen	34,345	741	804	35,890

Előző évi pénzmaradvány	7,902	55	56	8,013
Igénybevétele				
Bevétel összesen	345,520	14,171	860	360,551
Kiadás összesen	335,765	13,426	681	349,872
Tárgyévi maradvány	9,755	745	179	10,679

A tárgyévi maradvány részletezése:

szállítói kötelezettségek:

megrendelt külföldi könyvek:	3,129
megrendelt belföldi könyvek:	94
Lukács Archívum könyvrendelése:	4
1999.dec.havi üzemeltetési szlak:	2,057
megrendelés számítógép vásárlásra:	343
megrendelés xeroxgép vásárlásra:	250
1999.december havi befizetési kötelezettség:	35
kártérítési bevétel felhaszn.2000-ben festésre:	1,700
felújítási keret maradványa:	58
támogatási maradvány 13.havi illetményre:	77
NKA 87.323.sz. (könyvtárismertető):	300
NKA 76.421.sz. (oklevelek restaurálása):	179
NKA 86.899.sz. (retrospektív konv.):	852
OTKA K31835.sz. (ISI adatbázis) :	74
OM-MÖB 012.sz.(szakembercsere):	607
OKTK A/1564.sz. (Kónya S. kutatása):	179
OTKA 23.364.sz.pályázati maradvány /LA/:	741

Előző évi maradvány:MTA átadás létszámcsökkentésre: 3,040

1999-ben, hosszú évek óta először igen eredményes évet zárt a Könyvtár. Az 50 M Ft-tal emelt költségvetés, a különböző pályázatokon elnyert jelentős pályázati pénzek, a NKÖM egyéb támogatásai, valamint az előző időszak konszolidációs lépéseinek hatása lehetővé tették, hogy a Könyvtár ne stagnáljon, hanem elképzeléseinek megfelelően fejleszthesse állományát, szolgáltatásait. Ezen túlmenően, lehetőség nyílt olyan százaléku béremelésre is, mely az elmúlt időszakban nem volt (sajnos előreláthatóan 2000-ben sem lesz).